

MAGYAR BAROMFI

A BAROMFI TERMÉK TANÁCS LAPJA

„Magyar Állattenyésztésért Termék Nagydíj 2008” II. hely

Az **Hüstermelést Szervező
Zártkörűen Működő
Részvénytársaság** bemutatja:

**Teljes körű baromfi tartástechnológia
világszínvonalon!**

Tartástechnológián kínálunk valamennyi baromfifaj részére:

- fém- és műanyag takarmánytartályok
- takarmány behordó-rendszerek
- alsó- és felsőpályás etetésstechnológia
- szelepes és nyílvezű itatástechnológia
- komplett szellőzés-technológia
- paneles és perforáltasos hűtésstechnológia
- fűtésstechnológia
- automata tojófészek- és EU-szabvány tojóketrec-technológia
- telepírányítás rendszer
- aló- és állatmérlegek

tervezés, műszaki szerelés, szerviz

**Hüstermelést Szervező
Zártkörűen Működő
Részvénytársaság**

1012-Budapest, Logódi út. 34/A
1534-Budapest, Tűz. Ut.
Tél: (31)-189-3060, Fax: (31)-189-3185
E-mail: [www.isv.hu](mailto:info@isv.hu), e-mail: info@isv.hu
Angyalné dr. Alexy Márta: +36 30 261 4062

Új név, változatlan minőség

**Alpha-Vit = Norovit
vitamin termékcsalád
oldatban**

**Szuper E + Se
Thermo
Amino
E + Se
ADE**

**Enrofloxacin: 100 mg/ml
Éü. várakozási idő: 3 nap
Házityúk, pulyka, víziszárnyas.**

A baktériumgyilkos

**Alpha-Vit
Állatorvosi Kft.**

9000 Szentmiklós, Kossuth S.
Vevőszolgálat: 33(7)4-900, 482, 483, 484
Fax: 33(7)5-492
Nyitva: Hétfő-Péntek: 9:00-18:00, Szombat: 9:00-12:00

e-mail: vevoszolgaltat@alpha-vit.hu

1139 Budapest, Német S. u. 38-39.
Vevőszolgálat: 1(8)00000, fax: 1(8)000001
Nyitva: Hétfő-Péntek: 9:00-17:00, Szombat: 9:00-12:00

1023 Budapest, Marotmányó utca 5.
Vevőszolgálat: 1(2)00490, fax: 1(2)00490
Nyitva: Hétfő-Péntek: 9:00-17:00, Szombat: 9:00-12:00

1028 Budapest, Szentmihályi S.
Tel: 24(6) 10(2) 2960
Nyitva: Hétfő-Péntek: 9:00-17:00

3000 Csepelcsanak, Német S. S.
Tel: 46(6) 30(6) 190
Nyitva: Hétfő-Péntek: 9:00-17:00

9403 Győr, Szentmihályi S. 7.
Tel: 94(6) 9(6) 94(6) 190
Nyitva: Hétfő-Péntek: 9:00-17:00

2840 Tatabánya, Állatorvosi Kft. Kispalota
Vevőszolgálat
Tel: 34(6) 34(6) 34(6)
Nyitva: Hétfő-Péntek: 9:00-17:00

Skype: [alpha_vit_vevoszolgaltat](#)

9403 Győr, Szentmihályi S. 7.
Tel: 94(6) 9(6) 94(6) 190
Nyitva: Hétfő-Péntek: 9:00-17:00

9000 Szentmiklós, Kossuth S.
Tel: 33(7)4-900
Nyitva: Hétfő-Péntek: 9:00-17:00

web: www.alpha-vit.hu

49. évfolyam 4. szám

Kiadó

Szaktudás Kiadó Ház Zrt.
1106 Budapest, Jászberényi út 55.
Telefon: 431-2600
e-mail: info@szaktudas.hu

Felelős kiadó

Szaktudás Kiadó Ház Zrt.
elnök-vezérigazgatója

Felelős szerkesztő

Dr. Kállay Béla

Tervezőgrafikus

Gerse László
e-mail: gersel@szaktudas.hu

Szerkesztőség

1054 Budapest
Akadémia u. 1–3.
Tel.: 269-2998
e-mail: btt@mail.datanet.hu
btt@mail.tvnet.hu

Lapigazgató

Berzsenyi Anita
Tel.: 262-5747
e-mail: berzsenyia@szaktudas.hu

Nyomdai előkészítés

Partners-Grafika Kft.
1106 Budapest, Jászberényi út 55.
Telefon: 431-2600
e-mail:
info@partners-grafika.hu

Nyomda

Grafika Press Zrt.
1106 Budapest, Jászberényi út 55.
Telefon: 431-2600
e-mail:
info@grafikapress.hu

Felelős vezető

A nyomda ügyvezető igazgatója

Terjeszti a Magyar Posta

Megrendelhető
a szerkesztőség címén

HU ISSN: 1219-0187

BTT: Baromfi- és Tojástermelők Szövetsége

A közelmúltban regisztrált tagjainknak e számunkban mellékeljük a 2007. évi küldöttgyűlés által módosított alapszabályt.

Vita a tartásrendszerekről

Az intenzív battériás tojástermelés az EU-ban 2012-től csak ún. „berendezett” ketrecekben folytatható.

32**Álláspont**

Üdvözlöt új tagjainknak 4

Terméktanács

Elnökségi határozatok (2008. 03. 18.) 6
Emlékeztető az a.v.e.c. elnökségi üléséről 8

Együttműködés – „Értékünk az ember” konferencia 11

Szövetségek

Magyar Broilerszövetség 17
Az MTTTSZ elnökének közgyűlési beszámolója 17

Baromfigazdaság és -piac

BTT ágazati adatok (2008. I-II. hó) 23
Baromfipiaci helyzetkép (2008. 11-12 hét) 24
Nemzetközi elemzések és hírek 27

Szakmai műhely

Vita a tartásrendszerekről 32

Contents

Point of view	4
Poultry Board news: PC and a.v.e.c.	6
Conference on the human value	11
Federations news	17
Economic and market	
Data of the production and sales	23
Poultry market actual	24
The Ukrainian poultry market and news	27
Special paper – housing systems	32

Üdvözet új tagjainknak

Dr Takács László

Jelen számunkban azokra a 2008-ban regisztrált új tagjainkra koncentrálunk, akik most vehetik kézbe először névre szólóan és térítésmentesen a Baromfi Termék Tanács havonta megjelenő lapját. A 3. oldalon található tájékoztató információk között a 49. évfolyam szerepel, de ez olyan szakmai folyóiratok folyamatosságát jelzi, amelyek a korábbi évtizedekben más-más néven jelentek meg (pl. Baromfiipar, Baromfitenyésztés és -feldolgozás). A jelenlegi nevet, formátumot és felépítést 1996-tól datálhatjuk, tehát ez az elnevezés és belső tartalom már egy évtizedet meghaladó múltra tekinthet vissza. Felelős szerkesztője azóta is dr. Kállay Béla, aki korábban a termék tanács titkárságát vezette. Olvasóink többsége kedveli a lap kisebb formátumát és színét. Néhány évvel ezelőtt sikerült a nyomdai minőségen javítani, hiszen színes képeket, grafikonokat is meg tudunk már jelentetni. Lehetőség van természetesen hirdetésekre is, melyek a szakmai valamennyi érintettjéhez eljuthatnak. A Magyar baromfi 2000 példányban jelenik meg és konkrétan címekre, cégekre, illetve személyeknek postázzuk el.

Régebbi Olvasóink talán eltekintenek attól, hogy számukra ez a cikk sok új információt nem tartalmazhat, hiszen ők már évek óta olvashatták ezt a lapot. Ennek állandó rovatai röviden a következők: Álláspont (vezércikk), Elnökségi ülések határozatai, Szakmai műhely, Nemzetközi események, Baromfigazdaság és -piac, Aktuális ágazati információk szövetségenként, Reklám – melynek bevétele az előállítás és terjesztési költségeket mérsékli – és időnként a baromfi- és tojáságazathoz kapcsolódó Keresztrejtvény, melynek humoros poénja

ezekekről a termékpályákról szól. Jelenleg egyhavi lapszámnak az önköltsége mintegy 500,- Ft, egy évben legalább tizenkétszer jelenik meg és amint említettük, a tagok számára térítésmentes.

A 2008-ban bevezetett alapszabály lehetővé teszi az alanyi jogon történő regisztrációt. A közvetlen tagság intézménye jelentősen megnövelte ismereteinket azon vállalkozásokról, gazdálkodókról, akik ebben a vertikumban tevékenykednek. Jelen sorok megírásakor a jelentkezők száma meghaladta a másfél ezret. A jelentkezők folytatódnak az év hátralévő részében, de nyilván nem az eddigi ütemben. Tájékoztatásul megemlítjük, hogy a legtöbben természetesen a Magyar Brojler-szövetségbe regisztráltatták magukat, mintegy 38%-os aránnyal és elsősorban Baranya-, Zala- és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékből. A Magyar Pulykaszövetségbe jelentkezettek részaránya mintegy 19%, Vas-, Zala-, Békés- és Somogy megye vezet a rangsort. A Magyar Lúdszövetségbe 27%-os a jelenlegi tagi részarány, melyben abszolút túlsúlyban van Békés- és Bács-Kiskun megye és attól jelentősen elmaradva harmadik Csongrád megye. A Magyar Kacsszövetséget 10%-os tagi részarány jellemzi napjainkban, melynek háromnegyed része Bács-Kiskun megyéből delegáltak és ettől lényegesen elmarad Békés- és Csongrád megye súlya. A Magyar Tojóhibrid-tenyésztők és Tojástermelők Szövetségébe jelentkezettek közel 10%-ot képviselnek, melyen belül első Bács-Kiskun, második Komárom megye. A Magyar Szabadtartásos Baromfitermelők Szövetség kis létszámú, melybe Szabolcs-Szatmár-Bereg- és Hajdú megyékből jelentkeztek. A konkrét számokkal fent jelzett tagi összetétel nem azonos az ágazaton belül elfoglalt termelési kapacitással és piaci pozícióval.

A termék tanács és az egyes szövetségek alapszabályai szerint az év első felében kell megrendezni az éves rendes küldöttgyűlést, illetve közgyűléseket. Nagyon fontos, hogy az ebben az esztendőben jelentkezett új tagjaink éljenek azzal a lehetőséggel, hogy regisztrációjuk révén szakmai szervezetünk egészében, illetve az egyes termékpályáknál választókká és választhatókká váltak. Az egyes fajonkénti szövetségek önállóan tartják meg ezt az éves rendezvényüket, néhány héten belül értesítésre, illetve meghívásra számíthatnak az oda bejelentkezettek. A szövetségek elnökei a megnövekedett létszámnak megfelelő helyszínre fogják invitálni a regisztráltakat, de minden szervezet csak akkor működhet hatékonyan a szakmai közösség érdekében, ha ezekre a rendezvényekre személyesen elmennek, és az ott folyó munkába aktívan bekapcsolódnak. Már most látjuk, hogy több esetben szükség van az egyes testületekben (elnökség, szövetségek intézőbizottságai) hiányzó képviselők pótlására.

A termék tanács tagság már elegendő bizonyos támogatási források eléréséhez. Fontosnak tartjuk a szakmai szervezet sta-

bilitását, egységes fellépését annak érdekében, hogy az országos hatáskörű szervezetknél (pl. FVM, PM stb.) megfelelő erejű érdekvédelmet, eredményes lobbitevékenységet lehessen kifejteni. Számunkra intő példa lehet egyébként az egy állatfajjal foglalkozó, a tartós válságban lévő sertéságazat megosztottsága és a nyilván abból is adódó negatív következmények (Vágóállat és Hús Termék tanács, Húscéh, Húsiparosok Szövetsége, Sertés termelők Szövetsége stb.). Ilyen esetben ugyanis az egyes szervezetek energiájának egy részét a belső legitimációs harcok kötik le. Szerencsére ez ideig a Baromfi Termék Tanács – mely sokkal összetettebb, hiszen tömöríti a csirkéseket, libásokat, pulykásokat, kacsásokat, tojásosokat és a szabadtartásos vállalkozókat – elkerülte ezt, az ágazat egésze számára nem sok jóval kecsegtető csábítást, mely lehetőséget ad a divide et impera, oszd meg és uralkodj elv alkalmazására. A szakmai szervezetünk eddigi vezetői és tagjai jól felfogott érdekükben ebben a kérdésben bölcsnek voltak és az ágazat egységét tartották elsődlegesnek. Reméljük, ez így marad ezután is.

■ BIZTONSÁG

■ HATÉKONYSÁG

■ ALKALMAZHATÓSÁG

AviPro[®]
SALMONELLA VAC E*
A HÁROMSZOROS VÉDELEM

Az AviPro Salmonella vac E* háromszoros vakcinációval a természetes fertőzést utánozva, a felvételre és az egyes hűtőperiodos alatt teljes védettséget biztosít.

* Korábban LAH Salmonella vac E.

LÖHMANN ANIMAL HEALTH HUNGÁRIA KÉREKEDÉLMI KFT.
1137 Budapest, Radnóti té. uza 2. • Tel.: +36(1)-451-3100 • Fax: +36(1)-413-4433 • E-mail: lah@lah.hu

LAH
LÖHMANN
ANIMAL HEALTH

Testületi ülés

A Baromfi Termék Tanács Elnöksége 2008. március 18-án megtartott ülésének Napirendi pontjait és határozatait az alábbiakban közöljük.

1. napirendi pont: Tájékoztató a regisztrációról

a) napirendi pont: A „Magyar Baromfi” védjegy elmúlt évi tapasztalatai, a szabályzat továbbfejlesztése

A BTT Elnöksége szavazással az alábbi határozatot hozta.

Egyhangúlag:

7/2008. (03. 18.) BTT Eln. sz. határozat:

A védjegy használati szabályzat 4.2. pontját nem szükséges módosítani azzal, hogy a védjegy csak egyedi termékek csomagolóanyagán helyezhető el. A védjegy valamennyi előrecsomagolt és a szabályzat 4.1. pontjának megfelelő termék zárt csomagolóanyagán elhelyezhető, függetlenül annak méretétől és a töltő súly nagyságától.

Egyhangúlag:

8/2008. (03. 18.) BTT Eln. sz. határozat:

A védjegy használati szabályzat 8.4.1. pontjának utolsó mondata kiegészítendő azzal, hogy az ellenőrkötet, a bizonyítást nyert jogosulatlan védjegy használat felfedezése esetén nettó 50.000,- Ft külön díjazás illeti meg. A külön díjazás adott felhasználó adott termékére vonatkozóan annak az ellenőrnek adható, aki legelőször jelenti be az erre vonatkozó jogsértést a BTT-hez.

Egy tartózkodás mellett, ellenszavazat nélkül:

9/2008. (03. 18.) BTT Eln. sz. határozat:

A csak bérvágást végző üzemek a „Magyar Baromfi” védjegyet nem használhatják.

Négy tartózkodás mellett, ellenszavazat nélkül:

10/2008. (03. 18.) BTT Eln. sz. határozat:

Ágazati érdekekre figyelemmel, a selejt tyúk értékesítését végző Újházi Tyúk Kft. részére történő bérvágást végző vállalkozások a „Magyar Baromfi” védjegyet használhatják.

Egyhangúlag:

11/2008. (03. 18.) BTT Eln. sz. határozat:

A BTT Elnöksége az elnökség tagjainak előzetesen kiküldött, a bizottsági viták alapján a 4.1., 4.2., 5.1.4., 5.1.7., 5.2., 7.1., 8.3.3., 8.4.1., 8.4.2., pontjaihoz és a záradékhoz javasolt módosításokkal (eltérő színnel) egységes szerkezetbe foglalt védjegy használati szabályzatot a jelen elnökségi ülésen a korábban elfogadott kiegészítésekkel elfogadja.

2. b) napirendi pont: A Pannon Baromfi Kft. „f.a.” engedély kérelme import kevértakarmány használatára

Az elnökség egyhangúlag meghozta az alábbi határozatot:

12/2008. (03. 18.) BTT Eln. sz. határozat:

A BTT Elnöksége a Pannon Baromfi Kft. „f.a.”, mint „Magyar Baromfi” védjegy használó tag által import takarmány behozatalára vonatkozóan 2008. február 22-i keltezéssel előterjesztett kérelmet elutasítja.

3. napirendi pont: A 2008. évi ágazati előirányzatok jóváhagyása

Az elnökség egyhangúlag meghozta az alábbi határozatot:

13/2008. (03.18.) BTT Eln. sz. határozat:

A BTT Elnöksége a 2008. évi baromfi

ágazati felvásárlási előirányzatot a tagszövetségek adatai alapján összesen 442 ezer tonnában határozza meg.

4. napirendi pont: A titkárság elhelyezése, irodaépület vásárlása

Az elnökség egyhangúlag meghozta az alábbi határozatot:

13/2008. (03. 18.) BTT Eln. sz. határozat:

A BTT Elnöksége a titkárság elhelyezésével kapcsolatos elnöki beszámolót elfogadta, és nyitva hagyja annak a lehetőségét, hogy a korábban meghatározott szempontok szerinti ingatlanra vonatkozó kedvező ajánlat esetén döntsön egy esetleges ingatlan vásárlásáról.

5. napirendi pont: BTT intervenciók szabályzat felülvizsgálatának előkészítése

6. napirendi pont: A tojóketrecek használati határidejének módosítása

Az elnökség egyhangúlag meghozta az alábbi határozatot:

14/2008. (03. 18.) BTT Eln. sz. határozat:

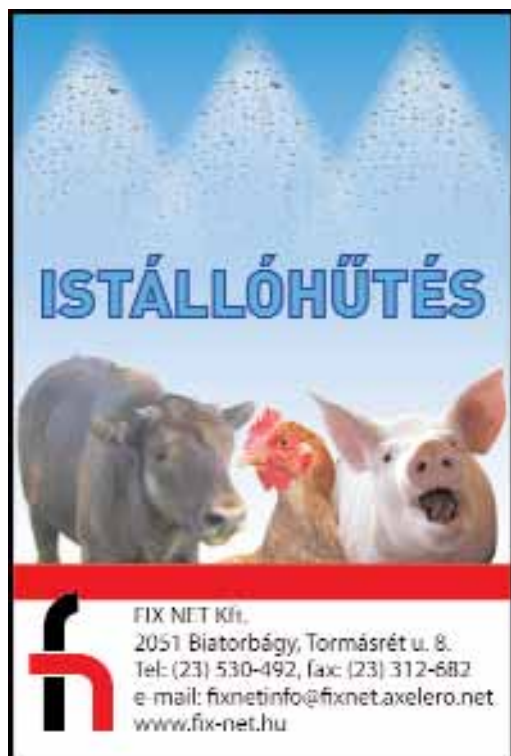
A BTT Elnöksége támogatja, hogy a tojógyúk tartására szolgáló hagyományos ketrecek 2012. 01. 01. napjáig történő felhasználási határidejét minimum öt évvel meghosszabbítsák. Az elnökség felhatalmazza az elnököt, hogy ezt az álláspontot a döntési folyamatban résztvevő közigazgatási és egyéb szervek előtt képviselje.

7. napirendi pont: Egyéb

– Szövetségi taggyűlések előkészítése

– Tájékoztató a 2008. évi szabályozó rendszerről

– *Bárany László elnök röviden ismerteti a Gallfood Kft-nek a BTT titkárságára írt azon levelét, amely szerint a társaság 2008. 03. 31-től felmondja a BTT-vel kötött szolgáltatási szerződést.*

ISTÁLLÓHŰTÉS

FIX NET Kft.
2051 Biatorbágy, Tormásrét u. 8.
Tel: (23) 530-492, Fax: (23) 312-682
e-mail: fixnetinfo@fixnet.axelero.net
www.fix-net.hu

Hatékonyan a Salmonella ellen

Zoosaloral H vakcina
Élő, genetikailag stabil, kétszeresen attenuált *Salmonella typhimurium* mutáns törzset tartalmaz lyofilizált formában. Az oltóanyag immunitást ad a *Salmonella typhimurium* és - a meglévő keresztimmunitás alapján - a *Salmonella enteritidis* fertőzöttség ellen. Ivóvízbe keverve adható.
Törzskönyvi szám: 316/1994

Salmovac SE vakcina
Élő, fogyasztva száritott, attenuált *Salmonella enteritidis* vakcina csibék és jércek számára, ivóvízbe, szőnyön át történő alkalmazásra. Kétszeri vakcinázás tökéletes védelmet biztosít a tojóperiódus végéig.
Törzskönyvi szám: 579/2002.

SWIFTS PHARMA KFT.
2821 Gyermely, Kossuth L. u. 25. • Tel.: (34) 570-200 • Fax: (34) 570-205
Mobil: (30) 9374-325, (30) 957-5982
E-mail: info@swifts.hu • Honlap: www.swifts.hu

Emlékeztető

az AVEC 2008 április 1-jei elnökségi üléséről
(Brüsszel, COPA irodaház)

Wesjohann elnök nyitotta meg az Elnökségi ülést üdvözölve a résztvevőket. A szlovén, a román és a lengyel küldöttség nem vett részt a tanácskozáson. Az ülésen magyar részről részt vett Bárány László BTT Elnök és Endrédi György (BTT Brüsszeli Iroda).

1. Napirend elfogadása

- A napirend kiegészítés nélkül elfogadva.

2. Legutóbbi ülés jelentésének elfogadása

- Apróbb olasz kiigazítás.
- Új holland delegált üdvözlése.

3. Piaci értékelések

- *Svédország:* A piac kielégítő, a fogyasztás és a termelés is nő. Az importadatok még nem futottak be. A kereskedelmi láncokkal folyik az ártárgyalás. Egyenlőre csak a takarmány ára nőtt, a többé költségtenyező stagnál.
- *Dánia:* A takarmányár generálja az árak növekedését. Szerencsére a fogyasztókra áthárított költség nem vita tárgya. A piac jó, kiegyensúlyozott.
- *Magyarország:* A magyar értékelést Bárány úr tartotta.
- *Olaszország:* A piac viszonylag kiegyensúlyozott, viszont a költségdrágulást nem tudják érvényesíteni, ezért pesszimista előrejelzést adtak. Pozitív viszont a fogyasztás növekedése.
- *Spanyolország:* Az árak alacsonyabbak, mint tavaly év végén. Tartanak idén is a szárazságtól és ennek következményeitől a takarmány vonatkozásában.
- *Csehország:* A kínálat bővült, viszont a fogyasztás kicsit visszaesett. A sertésárak nagyon árleszorítóak a baromfiárra. Tavaszra javulást várnak.
- *Egyesült Királyság:* A karácsony előtti madárinfluenza nem okozott piaci bonyodalmat. További AI észlelés történt az ország központi részén, vadon élő

hattyúknál. Sajnos ezek a madarak szabadon közlekedhetnek, így nagy kockázatot jelentenek a szabadtartásra nézve. A piacnak meg kell küzdenie a Font-Euró váltási hátrányaival. A termelési volumenek stabilak, a takarmányárak magasak. A szektor jövedelemtermelő képessége nagyon alacsony.

- *Finnország:* 12%-os termelési és 15%-os fogyasztási növekedést regisztráltak a brojlerágazatban. Ezzel ellentétes tendenciát mutat a pulyka. A termelők mozgástere nagyon leszűkült. A fogyasztói árkorrekció folyamatos vita tárgya.
- *Franciaország:* A termelés és a fogyasztás is kielégítő.
- *Hollandia:* A pulykafogyasztás erősen visszaesett. Ezzel szemben a brojler igen jól halad, az árak közel 5%-ot emelkedtek, a fogyasztás pedig 10%-ot.
- *Németország:* A fogyasztás erőteljesen növekedett 10%-al. Bízunk abban, hogy a takarmányár drágulása megáll, vagy lelassul. A 2-3 hónapon belüli sertésár drágulás a baromfi-szektor drágulását is jelenti majd.

4. Élelmiszer és takarmány higiénia és biztonság.

4.1 Találkozó Kris de Smet úrral, a SANCO higiénia és ellenőrzési területéért felelős képviselőjével

- Általános áttekintés szalmonella ügyben, végigvezetve az jogi intézkedések evolúcióján keresztül.
- Kiemelte, hogy a Sanco eltökélt abban, hogy ezeket az intézkedéseket fogana-

- tosítsa a harmadik országok importjánál is a jövőben. (kontroll, monitoring)
- Nehézséget jelentenek az EU szomszédos országaiból érkező élőbaromfi szállítások is, az előbb említett kontrollprogram hiányosságai miatt.
 - Pulyka vonatkozásában hasonló folyamatok zajlanak, mint a brojler esetében voltak. Az EFSA most analizálja a befutott salmonella adatokat, és várhatóan hasonló eredményre és következtetésre is jut.
 - Dánia különleges szigorúbb intézkedések bevezetését tervezi, melyet a Bizottságon belül egy munkacsoport vizsgál jelenleg. Az már most is látszik, hogy a sokat emlegetett skandináv programok közt is nagyon sok eltérés található. Amennyiben a Sanco elfogadja a programot, akkor az megy tovább az Állandó Bizottságra, ahol minősített többségnek kell azt elfogadni.
 - Campylobacter témában is várható előremozdulás a közeljövőben. Több tag kifejezte aggodalmát, mivel szerintük nem rendelkezünk a témában elégséges háttértudással és megoldással sem.
 - Olaszok aggodalmukat fejezték ki az USA baromfiexportja kapcsán, hiszen a salmonella monitoring nem azonos az európaival.
 - Szintén vita vonatkozott ki az USA vonatkozásában több témában, mint tojások jelölése, illetve salmonella elleni védekezés.

4.2 A találkozó a Sanco képviselőjével betegség miatt elmaradt.

4.3 A de Smet látogatás konklúziói.

4.4 Mikrobiológiai kritérium

- Az **avec**, Clitavi és UECBV közös részvétele az EFSA vizsgálatban salmonella vonatkozásában.
- 4 ország már korábban jelezte részvételi szándékát, de mindezidáig csak Olaszország erősítette ezt meg, ezért kérik a tagszervezetek

közreműködését, főként adatszolgáltatásban,

- Mint kiderült, valóban csak Olaszország prezentálta eddig az adatokat, ez pedig kevés.
- Az elnök jelezte, hogy gondok vannak az adatok átjárhatósága vonatkozásában, ennek ellenére ezt meg kell oldani.

4.5 Vizsgálati díjak összegzése

Eddig dán, olasz, francia, holland és angol adatok futottak be. Kérnek minden tagot, hogy egy egységes díj-összehasonlító táblázat elkészítésének érdekében mindenki küldjön anyagokat.

5. Állati melléktermékek visszavezetése a takarmányozásba

Az EFRA szervezésében (Európai Fehérje-előállítók Szövetsége) tartott találkozón a résztvevő felek egyetértettek abban, hogy időszerű a húsliszt újraengedélyeztetésének ügye – szigorú keresztfeltételek betartásával- a jelenlegi magas takarmányozási költségek csökkentése érdekében.

Az avec támogatja ezt a tervezetet. Nagyon fontos emiatt, hogy minden tagország meggyőzze Európa Parlamenti képviselőjét és Kormányát is arról, hogy a szakma mellé álljanak ebben az ügyben.

6. Címkézés és Kereskedelmi szabványok

6.1. Robert Madelin (SANCO igazgató) számára küldött levél

- A levél tartalma elfogadásra került

6.2 Avec munkacsoport a címkézéssel kapcsolatban

- Az avec ezzel foglalkozó munkacsoportja átvette az ezzel kapcsolatban felmerülteket.
- Fehérje- és egyéb tartalom címkézése tekintetében egyetértettek abban, hogy kötelező legyen mindenkire nézve.
- Az eredet címkézése témájában a régóta hangoztatott olasz álláspont tette mindenki magáévá, miszerint kötelező a címkén feltüntetni pontosan a születési, nevelési, vágási és feldolgozási helyet is.

- Az avec egy emlékeztetőt állít össze mindenkinek, melyet hamarosan kézhez kapunk.

7. WTO munkacsoport

- A csoport az előző napi ülésén egyetértett abban, hogy a piacra jutás kérdésköre a legfontosabb a jelenleg zajló tárgyalások menetében az EU számára.
- Sajnos a Bizottság részéről senki sem képviseltette magát, így csak Vermeeren úr által kidolgozott anyagokból lehetett kiindulni- bizottsági megerősítés nélkül.
- Az már jelenleg is tudható, hogy amennyiben az EU fogyasztási adatok alapján lesz meghatározva a kedvezményes import, abban az esetben további olcsó baromfiimporttal számolhatunk.
- Ezek miatt elemi érdekünk, hogy ne deformált adatok alapján készüljön el a kalkuláció.
- A következő hetekben várható továbblépés Genfben, melyről tájékoztatást kapunk.

- Ajánlom mindenki figyelmébe a Vermeeren táblázatokat, melyből sok tanulság levonható az EU-15, EU-25, és EU-27 kereskedelméről is.

8. 2008-as év küldöttközgyűlése, Krakkó

- Mint az látható, a korábbi varsói helyszín változott.
- Az előzetes szállásrezerválás megtörtént: Hotel Radisson SAS.
- Az előadók kiválasztása folyamatban van.

9. Általános tájékoztató a közeljövő bizottsági üléseiről.

- Április 14. Tojás és Baromfi Szakértői Bizottsági ülés (részt veszek rajta),
- Élelmiszerlánc és Állategészségügyi Szakértői Bizottsági ülés,
- Állategészségügyi Stratégia Munkacsoport,
- Állatok Szállítása Szakértői Bizottsági ülés.

10. Az elnök 16. 00-kor berekesztette az ülést.

(A z emlékeztetőt összeállította:
Endródi György)

*takarmányhasznosulás, tollminőség, piacképesség,
testtömeg-gyarapodás, nyereségesség, húsminőség,
megbízhatóság, takarmányhasznosulás, természete*

Az Alltech megoldást kínálja ...természetesen

BIO-MOS[®]

Az egyöntetű állomány minden baromfi-tenyésztő számára.
Az Alltech formáció, a Bio-Mos[®] természetes megoldást kínálja előrebiztosítva.

A Bio-Mos[®] javítja a bél egészségi állapotát, segítve ezzel a táplálékanyagok hatékonyabb felszívódását.

Bio-Mos[®].jobb húsminőség és nyereségesség ...természetesen.

Alltech Hungary Kft.
1137 Budapest, Széchenyi u. 5.
Szervező: Endródi György, E-mail: alltech@alltech.hu
Tel: 06-1-422-1160 • Fax: 06-1-422-1161

...a K&E a termékekkel kapcsolatos információkért!
Helmholtz János: 0630-0227568 • Csizsik Sándor: 0630-468-5023 • Derék Roland: 0630-502-3010

Alltech[®]
...természetesen

Értékünk az ember

A Baromfi Termék Tanács a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Mérnöki Karával együttműködve, konzorciális partnerként teljes egészében az EU által finanszírozott pályázatot nyert képzések indítására.

HEFOP–3.3.1-P-2004-06-0086/1,0 „Értékünk az ember” címen.

DACUM szakmai műhely keretében a BTT aktívan közreműködött a képzési kompetenciák kialakításában. 32 felsőfokú képzés valósult meg több, mint 600 fő részvételével. Célkitűzésünk arra irányult, hogy a tanfolyamok gyakorlatiasak legyenek, aktuális témákról szóljanak, a hallgatóság napi munkájában jól tudja hasznosítani. A BTT, a Tejtermék Tanács, a Vágóállat és Hús Termék Tanács a projekt során egymással és az SZTE munkatársaival mindvégig szorosan együttműködött és alapvetően, vagy kifejezetten az állati termékpályákat érintő képzéseket kezdeményezett, melyek időközben sikeresen meg is valósultak. A három termék tanács közös rendezvényt tartott, amely során a projekt ismertetése mellett tájékoztató történt a termék tanácsok szerepéről szakmabeli meghívottak és a sajtó képviselői előtt. A három termék tanács közösen szervezte a Korszerű élelmiszerágazati-vezetői ismeretek tanfolyamot.

A BTT az alábbi képzések szakmai megvalósítását kiemelt módon támogatta:

- Szalmonella-mentesítési stratégiák a baromfi ágazatban.
- Hulladék és melléktermék hasznosítás
- Nyomonkövethetőség az állati eredetű termékpályáknál
- Állati eredetű élelmiszerek biztonsága

Tapasztalataink szerint a képzések sikeréhez nagyban hozzájárultak a szakmában komoly elismerést szerzett előadók. A Szalmonella-mentesítési stratégiák a baromfi ágazatban c. tanfolyamon például

Sréterné Lancz Zsuzsa (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ), Dr. Németh Antal, Dr. Soós József különösen színvonalas előadást tartottak.

A Baromfi Termék Tanács, a Tej Termék tanács és a Vágóállat- és Hús Termék tanács 2008. március 19-én „Értékünk az ember” címmel konferenciát rendezett Budapesten a Griff hotelben. Erre a témához értő neves egyetemi tanárokat, minisztériumi vezetőket és a termék tanácsok szakembereit hívták meg.

A konferencia fővédnöke Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter volt, aki azonban más elfoglaltsága miatt nem tudott részt venni.

A tanácskozásról röviden az alábbiakban számolunk be.

Nem véletlen, hogy a három állattenyésztés és állati termék termelés ágazatait képviselő termék tanácsok és a tudás, oktatás témakörét képviselő egyetemek közös rendezvényének jelmondata így hangzott: „Nemcsak azért vagyunk felelősök, amit csinálunk, hanem azért is, amit elmulasztunk” – Horn Artúr.

A Miniszter úr tervezett tájékoztatója helyett az öt képviselő Szegediné Fritz Ágnes, FVM főosztályvezető-helyettes tartotta a bevezető előadást. A 2008-as esztendő úgy is lehet jellemezni, hogy „verseny a

Szegediné Fritz Ágnes

Dr. Gyimesi Ernő

Dr. Kiss Pál István

Dr. Véha Antal

nyersanyagokért”, ez a mezőgazdaság számára nagy kihívás. Röviden beszélt a három jelenlévő ágazat helyzetéről, ahogy azt most a minisztérium látja. A baromfiágazat túlélte az influenzát, a nagy cégek ismert bukásai és károkozásai, most egyik központi téma az állatjólét, kérdés, meddig lehet ebben elmenni, az ezt diktáló EU irányításával. Mindenesetre erre 4 milliárd forint keretösszeg szerint lehet pályázni. Az FVM kedvezményes hitelek formájában állatjóléti, takarmányvásárlási és szerkezet átalakítási célokat kíván támogatni. Az ágazat évi 2 % körüli növekedését látják reálisnak. Elmentmondásosnak tűnik az a kormányzati álláspont, miszerint a köztudottan túlzottan nagy vágókapacitás ellenére kisvágóhidak létesítésére kívánnak beruházási támogatást nyújtani.

Dr. Gyimesi Ernő docens, a Szegedi Tudományegyetem projekt menedzsere „Piaci igények – valódi tudás az élelmiszer ágazatban” címmel tartott előadást. Feltette a kérdést: mihez kell ma tudás? Ma ugyanis legfontosabb, hogy legyen papír. És mi jön ki abból, ha a hallgató több tanfolyamot végez, végül „a modulokat egységes rendszerbe tudja hozni?”..

Dr. Kiss Pál István, a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola rektorhelyettese „A kommunikáció szerepe a vállalati látens képzési szükségletek feltárásá-

Menczel Lászlóné

Dr. Takács László

Istvánfalvi Miklós

ban” címmel igen érdekes témákat bontott ki a hallgatóságoknak. Alapja egy egyszerűnek látszó, de nagyon elgondolkodtató séma volt: „tudom – nem tudom, látom – nem látom, tudom – látom stb.

Dr. Véha Antal, a Szegedi Tudományegyetem dékánja „Környezetkimélő technológiák az élelmiszeriparban” című előadása elsősorban a feldolgozás, a műszaki diagnosztika és az információs technológia témaköreit érintette.

A fő előadások után az egyes terméktanácsok vezetőinek – Dr. Takács László (BTT), Menczel Lászlóné (VHT) és Istvánfalvi Miklós (TEJ TT) – hozzászólásaival, majd rövid vitával folytatódott és termék-, illetve borkóstolóval ért véget.

Az eddig végzett munkát áttekintve a projekt résztvevői arra a következtetésre jutottak, hogy a jövőben is igény mutatkozik rövididejű, max. 15 órás, de naprakész tudást átadó képzésekre. A képzési irányok meghatározásában a terméktanácsoknak továbbra is fontos szerep juthat. Természetesen a legkompetensebbek ebben a baromfiágazat közvetlen szereplői, akiknél a képzési igény közvetlenül jelentkezik, ahol azt maga az élet, a napi munka, a követelményeknek való minél jobb megfelelés hozza létre. Remélhetőleg számíthatunk további aktív kezdeményezésekre ezen a téren.

(Szabolcsi-Kállay)

Tojásvédelem. Profitvédelem.

Nobilis® a megbízható baromfi vakcina neve

A fertőző betegségek drámai módon rontják az állományok termelését, és negatívan befolyásolják a nyereséget. Az Intervet a biztonságos, hatékony és innovatív vakcináival ötvizedek óta a baromfipar megbízható partnere.

Az élő és inaktivált Nobilis vakcinák megvédik állományát számos vírusos, baktériumos és parazitas betegségektől.

Az Intervet kutatás iránti elkötelezettsége a vakcina fejlesztés garanciája, mely baromfi állományaink védelmét biztosítja a jelen és a jövő betegségei ellen.

Kutatásban a jövő

Intervet Hungária Kft. • 1095 Budapest, Barátos tér 7/B.
Telefon: (+36 1) 456 3090 • Fax: (+36 1) 456 3099 • www.intervet.hu • Info.Hungary@Intervet.com

A madártetű-atka fertőzöttség felszámolásának lehetősége OXYFLY használatával

A madártetű-atka (*Dermanyssus gallinae*) apró, alig fél mm-es, sárgásszürke vagy vöröses-fekete nyolclábú rovar. A baromfitartásban gazdasági szempontból az egyik legjelentősebb külső élősködő, amely a vérszíváson kívül a baromfi folyamatos nyugtalanításával a kondíciót és tojástermelést jelentősen csökkenti, szélsőséges esetben az állatok elhullásával járhat a fertőzöttség. Több közleményből és a gyakorlatból ismeretes az a tény, hogy a vérszívással különféle kórokozókat (*Salmonella* fajokat, vírusokat) is terjeszthetnek. Az is ismeretes, hogy a fertőzött telepeken a dolgozókat is megtámadják az atkák viszketegeket és allergiás bőrgyulladást okozva. Az állományok fertőzöttségének arányáról Magyarországon konkrét felmérést ugyan nem végeztek, de egyre gyakrabban jelentkeznek a tenyésztők a probléma megoldásában igényelt segítség miatt. A madártetű-atka a vadonélő és házi madaraknak a világon mindenütt előforduló élősködője. A kifejlett atkák és lárvái a madarakat általában éjszaka támadják táplálkozás céljából. Életük nagy része nem a gazdaállatokon, hanem a környezet (ketrecek, tojófészkek, stb.) rejtett helyein zajlik. Fejlődésük rendkívül gyors, kedvező körülmények között egy hét alatt lebonnyolódik. Kedvezőtlen körülmények közé kerülve is hosszú ideig képesek életben maradni.

A kártevők elleni védekezés alapelve az, hogy ismerjük meg pontosan az életmódját, fejlődését és viselkedését. Ezek alapján keressük meg az ellene való védekezéshez és a leküzdéséhez a legalkalmasabb hatóanyagot tartalmazó szert és azt úgy és akkor használjuk, ahogy és amikor a legjobb hatást érzük el. Az alkalmazható hatóanyagok között elsősorban természetes és mesterséges piretroidokat, permethrint és piperonil butoxidot találunk. Porozószerként javasolják a Fossil Shield 90.0 nevű készítményt. Ez a tengeri algák kiszáradt külső burka, amely mechanikai úton fejt ki a hatását, de ehhez speciális porszóró berendezés szükséges. Atkaűző hatást tulajdonítanak a citrus kivonatnak is. Eddigi tapasztalataink szerint a madártetű-atka elleni védekezést nehezíti rejtőzködő életmódja. Szinte lehetetlen a rovarölő hatóanyagot bejuttatni azokba a szűk rejtőhelyekbe, résekbe, ahol a kártevők megbújnak. A madarak kezelése sem vezet eredményre, mert az atkák csak éjszaka rövid táplálkozási időre keresik fel azokat.

A gyógyszerfejlesztők nemrég megtalálták azt a speciális gyógyszerformát, amellyel elérhető, hogy a rejtőzködő rovarok mégis érintkezésbe kerüljenek a pusztulásukat okozó hatóanyaggal. A készítmény hatásmechanizmusának lényege az, hogy az atkaölő szert mikroszkópius méretű, olyan kapszulába zárják, amely vizes közegben nem engedi ki magából a hatóanyagot, tehát vízzel elkeverve kipermetezhető a tyúkol berendezési tárgyaira, a falakra, stb., ahol az atkák vérszívás céljából átvándorolnak a madarakhoz. Eközben a mikrokapszulák a testükre tapadnak és a rovartest felületén a hatóanyag már ki tud szabadulni a tokocskákból. A megfelelő mennyiségű tokból elegendő rovarölő szer kerül az atkák szervezetébe és elpusztítja a kártevőket.

Az OXYFLY madártetű-atka elleni használhatóságát a gyakorlat is bizonyítja.

Egy árutojás-termelő magánvállalkozónál 2005. óta minden turnusban jelentkezett két termelő ölban (1000 és 3500 tojónál) a *Dermanyssus* invázió, aminek következtében a tojástermelés mértéke jelentősen csökkent. Az utolsó két turnusban *Salmonella gallinarum* fertőzöttség miatt jelentős elhullás is mutatkozott. Az istállók kiürítése után alapos mechanikai tisztítás és takarítás után **ANTI-GERM[®] Germicidan FF^{plus}** Szer 0,25%-os vizes oldatának 40 liter/100 m² mennyiségével végeztük el a fertőtlenítést. A fertőtlenítés nem csak a padozat és a falak, hanem az emeletes tojóketrecek és a berendezési tárgyak kezelését is jelentette. A fertőtlenítés után kívártuk a teljes felszáradást, majd 200 m²-enként 50 ml OXYFLY-t 5 liter vízben alaposan elkeverve kipermeteztünk (hatóanyagra nézve 25 mg/m²). Ezután a betelepítés a múlt év októberében történt letojatasra szánt felnőtt állománnyal. *Dermanyssus* invázió a tojatas 16 hetében nem mutatkozott. Az állomány elszállítása után a tulajdonos – a kedvező tapasztalatok alapján – a korábbi fertőtlenítési és rovarirtási technológiát kívánta elvégezni, amihez a fertőtlenítő szert és az OXYFLY-t ismét beszerezte.

A példa azt mutatja, hogy a szerviz-periódusban rendszeresen elvégzett lelkiismeretes takarítással, tisztítással, a hatékony szerrel végrehajtott fertőtlenítéssel és az OXYFLY készítménnyel végzett rovarirtással meg tudunk szabadulni az istállóban megtelepedett madártetű-atkától és annak kártételétől. A fentiekén kívül rendkívül fontos arra ügyelni, hogy a védett állományba ne hurcoljuk be a kórokozókat: csak **megbizhatóan atkától és Salmonellától mentes** helyről telepítsünk állományt és a tojástalcák csak a „telepről kifelé” mozogjanak, tehát tojásgyűjtőből használt tálca ne kerülhessen a telepünkre.

Légtisztasági program

OXYFLY®

10 CS

Állattartó épületekben élő, rejtett életmódú
rovarok és legyek irtására kifejlesztett mikrokapszulázott készítmény

Jellemzők

- 10 vegyszerezésű (w/v) lamoda-chlorotrim tartalmazó kapszula vízes szuszpenziója.
- Hosszú hatóstartamú
- Gyors taglózó hatású
- Különbözően alkalmas rovarok állattartó épületekben történő elpusztítására
- Igazolt az alombogár (*Alphitobius diaperinus*) és a madártrétkölke (*Dermanyssus gallinae*) ellenes hatása
- A kijuttatóra nézve alacsony toxicitású

XV. Alföldi Állattenyésztési
és Mezőgazda Napok

XV. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok

Időpont: 2008. április 25-26-27.

Helyszín: Hód-Mezőgazda Zrt. Kiállítási Centrum, Hódmezővásárhely, 47-es főút 195. km

Belépési díj: 800.- Ft
18 éven aluliak számára ingyenes

2008. április 25., péntek

- 9:00 Ünnepélyes megnyitó
Megnyitja: Gráf József
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Miniszter
Köszöntőt mond:
Marek Sawicki
Longyolország Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztere
Köszöntőt mond:
Dr. Lázár János
polgármester, országgyűlési képviselő
Köszöntőt mond:
Prof. Dr. Szabó Gábor
a Szegedi Tudományegyetem rektora
- 9:30 Magyar Longyol miniszteri találkozó és a kiállítás megtekintése
- 9:30 Juh tenyészállat bírálát
- 10:00 Tejelőmarha showbírálát
- 10:00 Baromfi fajtabemutató
- 10:00 Guinness Világrekorder kézi juhnyírási bemutatója folyamatosan
- 11:00 Kecske tenyészállat bírálát
- 13:00 Húsmarha tenyészállat bírálát
- 14:00 Sertés tonyészállat bírálát
- 14:00 Ló tenyészállat bírálát
- 16:30 Hubcrtus megemlékezés
- 17:30 Bemutató fejés

2008. április 26., szombat

- 9:00 Kiállítás nyitása
- 9:00 Guinness Világrekorder kézi juhnyírási bemutatója folyamatosan
- 10:00 Tonyészállat felvezetés, ünnepélyes díjkiosztás
- 12:00 Főzőverseny zsűrizőse
- 12:00 Csikós bemutató
- 12:20 Gyermek lovas játékok
- 12:30 Sertés árverés
- 12:40 Lovas bemutató
- 13:00 VIII. Országos Juhnyíró Verseny
- 13:20 Holstein-fríz felvezetők ügyességi versenye
- 14:00 Főzőverseny eredményhirdetése
- 14:00 Vadászkutya fajtabemutató
- 14:30 Baromfi fajtabemutató
- 14:30 Tonyészdmön parádé
- 15:10 Fogat karusszel
- 16:00 Kecske fajtabemutató
- 16:10 Lovas bemutató
- 16:30 Húsmarha fajtabemutató
- 16:40 Póni lovak díjugratása
- 17:20 „Pusztai ötös”
- 17:30 Bemutató fejés

2008. április 27., vasárnap

- 9:00 Kiállítás nyitása
- 9:00 Tenyészállat felvezetés
- 10:30 Juh tenyészállat értékesítési nap, tenyészállat-és fajtabemutató
- 11:00 Délelőtti matiné:
„Állati Jó Show gyerekeknek” rajzverseny, malacfogó verseny, Ki Mit Tud? – az állatokról, tejivó verseny, tehénfejő verseny
- 11:00 Fogathajtó verseny – akadályhajítás I.
- 12:30 Póni és gyermek ügyességi bemutató
- 12:30 Húsmarha fajtabemutató
- 13:00 Ifjú Holstein-tenyésztők XII. Országos Felvezető Versenye
- 13:00 Agárverseny elődöntő
- 13:40 Póni lovak díjugratása
- 13:40 Vadászkutya fajtabemutató
- 14:20 Fogatkavalkád
- 14:00 Juhnyírási bemutató
- 14:30 Agárverseny döntője
- 15:00 Lovas bemutató
- 15:00 Kecske fajtabemutató
- 15:00 Csikós bemutató
- 15:30 Baromfi fajtabemutató
- 15:30 Fogathajtó verseny akadályhajítás II.
- 15:40 Lovas bemutató
- 16:00 „Pusztai ötös”
- 16:30 Kutyás agiliti- és segítőkutya bemutató
- 17:30 Bemutató fejés

A kiállítás egész időtartama alatt az állattenyésztő szakmai szervezetek folyamatos szaktanácsadást nyújtanak az érdeklődők részére.

MAGYAR BROILERSZÖVETSÉG

Dr. Kuli Barnabás

A Broilerszövetség Elnökéhez és Titkárához nagy számban érkezett reklamáció, hogy a szövetség által meghirdetett intervenciók fűtéstámogatást nem tudják igénybe venni, mert a 2007. december 17-e és 2008. február 17-e

közi kilenc hetes támogatási időszakban önhibájukon kívül nem tudtak telepíteni.

Jogorvoslatként az Intézőbizottság az 1/2008 (IV. 08.) IB számú határozatával a fűtési támogatás időszakát tíz hétre meghosszabbította oly módon, hogy a kezdő dátum december 17-e helyett 2007. december 10-e.

Az továbbra is érvényes, hogy bármely pályázó csak egy rotációra kaphat támogatást.

A Pályázati lap a hozzá tartozó Útmutatóval letölthető a Termék Tanács honlapjáról: <http://www.magyarbaromfi.hu/>

A támogatások kifizetése április 10-én megkezdődött. A pályázatok feldolgozása és a kifizetés folyamatosan fog történni.

A március havi belföldi naposcsibe letelepítés 19%-al, alacsonyabb az egy évvel korábbi mennyiségnél. Ez annak az össz. hatása, hogy 11%-al kevesebb csibe kelt, amiből 45%-al több került külföldre. A keltetett mennyiséget a 11. heti alacsony érték húzta le. Ezek a csibék ugyanis a május elseje előtti héten vagy a három munkanapos héten kerülnek vágásra. Az első három havi halmozott letelepítés pedig 3,53 %-al alacsonyabb a tavalyi adatoknál.

MAGYAR TOJÓHIBRID-TENYÉSZTŐK ÉS TOJÁSTERMELŐK SZÖVETSÉGE

A BTT küldöttgyűlése előtt minden szövetség megtartja közgyűlését. Elsőként, április 15-én a Magyar Tojóhibrid-tenyésztők

Földi Péter

és Tojástermelők Szövetsége rendezte meg az összejövetelt. *Thury Attila* elnök úr beszámolóját az alábbiakban közöljük.

A legutóbbi közgyűlés óta három intézőbizottsági ülést tartottunk.

Ebből a 2008. **január 23-i** összejövetelre a tagság is kapott elektronikus úton meghívót, mert arra a támogatási rendeletek alkalmazásával kapcsolatos konzultációt szerveztünk. A konzultáción részt vett *Dr. Kocsner Tibor* főosztályvezető-helyettes az FVM-ből és *Dr. Móré Attila* a Magyar Állatorvosi Kamara részéről, *Dr. Németh Antal* a BTT szakértőjeként.

Február 19-i ülésen az IB a 139/2007. FVM rendeletben az állatjóléti többletköltségek megtérítésére meghatározott 4 milliárd Ft baromfiféleségenkénti meghatározásáról tárgyalt. Az IB a tojástermelő ágazat nagyságának megfelelő 300 millió Ft-os támogatási keretet javasolt a BTT Elnökségének.

Ezen az ülésen még két határozatot hozott az IB. Az egyik a 3/2008. (II. 19.) sz. szerint.

A Magyar Tojóhibrid-tenyésztők és Tojástermelők Szövetsége intézőbizottsága hozzájárul ahhoz, hogy az Oppenheim Ügyvédi Iroda a GVH elleni perben kezdeményezze az Alkotmánybíróság határozata alapján a szövetség ügyében az egyetemleges anyagi felelősség lehetőségének eltörlését.

Az ügyvédek szerint ugyanis az a jogszabály, mely alapján, ha a szövetség nem fizeti ki a jogerőre emelkedő bírságot, az APEH közreműködésével bármelyik érintett vállalkozás számlájáról a bírság teljes összege leemelhető, később született, mint a GVH által kifogásolt időszak.

A másik a 4/2008. (II. 19.) sz. határozat, mely szerint A szövetség részt kíván venni a szalmonellához kapcsolódó oktatás szer-

vezésében, melynek témájának kidolgozásában megfelelő szakembereket fel kell kérni. Az oktatás feltétele azonban, hogy azt az FVM részben vagy egészben finanszírozza.

Az oktatás állami finanszírozására volt ígéret az FVM részéről, a megvalósulásnak egyelőre nincs esélye.

Március 7-én a BTT Elnöksége kérésére az Elnökség és a Magyar Tojóhibridtenyésztők és Tojástermelők Szövetsége intézőbizottsága együttes ülést tartott. Ennek egyetlen napirendi pontja a 139/2007-es állatjóléti támogatási rendelet 4 milliárd Ft-os keretösszegének felosztásának kérdése. A szövetség 300 millió Ft-os igényét ugyanis a többi 5 szövetség nem volt hajlandó elfogadni. Hosszas vita után a BTT egységének megtartása és az arányos visszaosztás elkerülése érdekében kompromisszumos megállapodás született, hogy a tojótyúk állományokra 250 millió Ft-os keret áll rendelkezésre a 4 milliárd Ft-ból. Ezt mind az IB, mind a BTT Elnöksége elfogadta.

Miniszter úr ígért a BTT-nek 100 millió Ft-os reklámtámogatást a 2007. évre. A baromfi-hús termékpályán működő 5 szövetség saját intervenciók alapján már megindított egy 90 millió Ft-os marketing programot. Erre a programra ígért Gráf úr 100 millió Ft-ot, melyből így 10 millió Ft-ra még nem volt kész program. Ezt kihasználva kérte a szövetség, hogy ez az összeg a tojás marketinget finanszírozza. Sajnos időközben az AMC Kht-t a minisztérium átszervezi, így sem az intézmény, sem a pénzösszeg nincs biztos alapokon. Jelenleg úgy látszik, hogy a siófoki tojásfesztiválra lesz valamennyi pénze az új közösségi marketing szervezetnek.

A szövetség szervezeti életéhez tartozik még, hogy a tavaly elfogadott BTT és MTTSZ alapszabályok szerinti BTT és szövetségi tagsági regisztrációt elindítottuk az év elején. Ennek alapján 127 tag regisztrált eddig, ebből 101 a termelő.

Az ágazat helyzetéről a következőket tudom elmondani.

2007. évre általában az jellemző, hogy az ágazat visszaesése megállt. 2004, az EU csatlakozás időpontja óta folyamatosan tartó eróziót sikerült megállítani, bár újabb gondok is támadtak.

A takarmánygabona és a szója közel 70%-os drágulása új helyzetet teremtett. A KSH szerint a tojótyúk állomány 2007. december 1-jei állapot szerint 2,2 millióval csökkent az egy évvel korábbihoz képest (14815 ezerről 12600 ezerre). A csökkenés egyértelműen a ház körüli állattartásból adódik. A piacra termelő tojóhibrid állomány az év vége előtt még félmillió növekedést mutatott, a végén azonban nem egészen 150 ezer lett a többlet belföldi telepítés (2006-ban 3999700, 2007-ben 4141800 naposjérce).

A takarmány, az energia mellett a csomagolóanyag és más költségek növekedése természetesen megmozdította a tojásárakat is. Az év első felében még a termelői és a fogyasztói árak is 13%-kal nőttek az egy évvel korábbihoz képest. Augusztusban már 18% körüli volt a drágulás. A folyamatos költségnövekedésre alapozva alakult ki a vélemény, hogy megkétszereződhet a tojás ára és nálunk is elérheti a nyugat-európai 50 Ft-os fogyasztói árat. Ez nem következett be, a fogyasztói ár maximuma a 35 Ft, néhány helyen 40 Ft lett és az emelkedés éppen a karácsonyi nagyobb kereslet idején torpant meg, köszönhetően az importnak.

Jellemző a kereskedelem erőfölényére, hogy 2007. év teljes egészére vonatkozóan a fogyasztói ár 21,3%-kal, míg a termelői ár csak 13,6%-kal nőtt.

A magyar tojásárak növekedése 2007-2006 viszonylatában az EU 25 tagországának számaihoz viszonyítva a 20. helyen áll, tehát 5 tagországban volt kisebb az ár-emelkedés, 19-ben jelentősebb nagyobb volt az ár-növekedés.

Az ágazat helyzetének romlását jól mutatja, hogy míg 2006-ban átlagosan 5,4 kg takarmányt, 2007-ben már csak 4,9 kg-ot lehetett vásárolni 1 kg tojás áráért.

A magyar piacra az volt 2007-ben az

előzetes adatok szerint a jellemző, hogy csekély mértékben csökkent a héjas tojás import és végre, még ha kis mennyiséggel is, de nőtt az exportunk is. (Végleges számunk még nincs.)

Az importtal kapcsolatban két tényező volt különösen káros a magyar termelők szempontjából. Az egyik az import tojáspar növekvő mennyisége, a másik, hogy a héjas tojás import a karácsonyi szezonban növekedett.

Az ágazat nem túl jó évet zárt, de a jövő még fenyegetőbb, hiszen az EU az ágazat további leépítését folytatja a még meglévő piacvédelmi rendszerben a vámok csökkentésével a WTO tárgyalások során előírja a bioenergia gyártást, hajthatatlan a hagyományos ketrecek használatának határidejét (2012. január 1.) illetően, erőteti a szalmonella programot. Ez utóbbi tojásforgalmazási előírása (ha a minta vizsgálata esetén pozitív az eredmény, a tojás csak hő kezelt hozható forgalomba) tarthatatlan állapotokat idéz elő és jóval nagyobb kockázatot jelent, mivel a szabály áthágására ösztönöz. Európában tojásparító kapacitás sincs a hőkezelésre váró mennyiség feldolgozására.

Már elcsépett frázis, de sajnos igaz, rossz volt a 2007. év, de jobb volt, mint a következő lesz.

A tojáspar jelenlegi helyzetét úgy lehet jellemezni, hogy csökkenő kereslet csökkenő árakkal. Ez természetes piac törvényszerűség, az viszont már nem, hogy a húsvét

előtti megnövekedett kereslet változatlanul hagyta az árakat. A szokásos tavaszi árcsökkenés ma súlyosabban érinti a termelőket, mint máskor. Ennek okai a következők:

- a vásárlóerő folyamatos csökkenése,
- a húsvét korai időpontja,
- a folyamatos import, főként Lengyelországból,
- a drasztikus költségnövekedés.

Így az ágazatban folyamatosan veszteségekkel kell számolnunk, a javulásig valószínű 5 hónapot kell várni. Kérdés, hogy hányan tudják ezt a termelők közül átvészelni.

Némi reménysugarat jelent, hogy Oroszország nagyobb tételben vásárol tojáspar, tojásalbumint, ezért a nyugat-európai tojásfeldolgozó üzemek növelik vásárlásaikat. Nyilvánvaló persze, hogy feldolgozásra elsősorban az olcsó tojást keresik.

A támogatásokról röviden a következőket mondhatjuk (röviden, hiszen nem sok mindenről számolhatunk be). Az állatjóléti támogatások esetében a tojótúkra minden jogcím igénybevételével 42 Ft jut, de csak akkor, ha a tyúkokat vágóhídon le is vágatják. A 139/2007. FVM rendelet jelenleg csak a jövő évi kifizetést tartalmazza, miniszteri ígéret szerint esetleg az első félév után lehet, hogy hozzájuthatnak a jogosultak a támogatáshoz, bár erre nem nagy az esély.

A 148/2007. FVM rendeletben biztosított támogatott állategészségügyi szolgáltatás rendszere nehezen, de megindult. A bo-

www.eko-pharma.hu

... hogy semmi se hiányozzon!

EKODIÁR[®]

a természetes szőveléséges

Egészséges jószágok gyógyszerek nélkül!
Versenyképes, jó hasznú adó termékek
Cizdaságos, komplett takarmányozás

www.ekodiár.hu

A korona védjegy garancia a biztonságra és a minőségre

Mi az Egészséges Tojás védjegy?

Az Egészséges Tojás védjegyet a Baromfi Termék Tanács azzal a céllal vezette be, hogy megkönnyítse a vásárlók eligazodását az információk között, s ezzel az egyszerű szimbólummal jelölje: ez a tojás garantáltan minőségi, biztonságos és magyar.

A védjegyet azon termelők pecsételhetik a tojásra, akik vállalták és vállalják, hogy a hatályos magyar és uniós jogszabályokon túl annak a szigorú követelményrendszernek (tyúkok tartására, takarmányozására, állat- és humánegészségügyre vonatkozóan) is megfelelnek, amit a védjegy szabályzata előír.

A védjegy szabályzatának előírásai – melyek a legújabb kutatási eredmények alapján kerültek kidolgozásra – természetesen elsősorban az élelmiszer-biztonságot célozzák meg. A szalmonellamentesség garantálása kiemelt jelentőségű a védjegy szempontjából. Ezen túlmenően a rendszer magában foglalja a tojások nyomon követhetőségét a termelőtől a csomagolón át a fogyasztóig, valamint a termelő és a csomagoló rendszeres és folyamatos egészségügyi ellenőrzését.

A védjegy használatára jogosultak egyik legfontosabb feladata, hogy a kiváló minőségű és mindig frissen felkínált tojásokat

- szalmonellafertőzéssel szemben védett állományok termeljék,
- a szortírozás, csomagolás, tárolás és szállítás során is védjék a fertőzésekkel szemben,
- mindent megtegyenek az állományok

betegségektől való megóvása érdekében,

- különös figyelmet fordítsanak az állatok takarmányozására,
- s minden ezzel kapcsolatos tevékenységet pontosan és naprakészen dokumentáljanak.

Ezt természetesen egy **független szakmai felügyelőbizottság folyamatosan és rendszeresen ellenőrzi.**

Mi a védjegy célja?

- Ezen védjeggyel ellátott tojások megkülönböztetése a termékínálatban;
- Az élelmiszer-biztonság, a higiénia, a nyomon követhetőség és a törvények betartásának garantálása a fogyasztó számára;
- A termelők ösztönzése a minőség javítására;
- A tojásfogyasztási szokások kialakítása és befolyásolása;
- A fogyasztók emocionális és tudatos kötődésének megteremtése e termékhez.

Hogyan ismerhető fel a védjegyes termék?

A védjegyes tojás a tojás dobozán és magán a tojáson feltüntetett magyar korona szimbólumról ismerhető fel:

Jelzés a dobozon:

és a tojáson:

Tájékozódjon internetes hírlevelünkben:
Természetes megoldások Éko-Farmá Hírleveléi

www.ekodiar.hu - www.deltavit.hu - www.deltavet.hu

Rendeljen konvencionálisan az internetről -
online - a honlapjainkról

vagy ügyfélszolgálatunkat: 06/30/30 04 906

efo@eko-pharma.hu

nyolult rendszerről az a szóbeszéd járja, hogy azért ilyen, hogy ne tudják az érintettek igénybe venni. Ennek ellenére mégis megindult az alkalmazása.

Időközben az EU jóváhagyta a szalmonella elleni védekezés együttes finanszírozási programját, melyre így 1 milliárd Ft forrás áll rendelkezésre. Az FVM azt tervezi, hogy a szalmonella vizsgálatokat és a vakcinázást kiveszi a 148-as rendeletből és egy új rendeletben szabályozza a program támogatását. Eszerint 25 Ft-ot fizetnének vakcina adagonként a termelőknek (így nem az állatorvosi szolgáltatáson keresztül érvényesülne a támogatás). Az 1 milliárd Ft-ból fedeznék az esetleges pozitív állományok kivágásának térítését is. Ez a rendelet is jelentős késésben van.

Ismeretes, hogy az EU rendelkezései szerint a tojtyúk állományok szalmonella (*S. enteritidis* és *S. typhimurium*) mentesítése január 1-jétől már kötelező, ennek ellenére nem mindenkinben tudatosult ez a kötelezettség. Sajnos a hatóság inkább csak az ellenőrzést tartja feladatának a program végrehajtásának segítése helyett.

Az európai szakmai szervezeteknek az EEPTA-nak és az EUWEP-nek a szalmonella ügyben az a véleménye, hogy nem az állatállomány állapotára kellene a fő hangsúlyt helyezni, különösen nem az alom és porminták vizsgálatára, hanem a tojásra, ott is elsősorban a tojás tartalmának szalmonella fertőzöttségére. A szervezetek, a COPA COGECA együttműködésével próbálja a brüsszeli Bizottságot jobb belátásra bírni.

A hagyományos ketrecek használatának 2012-es határideje ügyében is folyik a Bizottság győzködése. A legutóbbi Magyar Baromfiban (március) részletesen tájékoztatást adtunk az ügy állásáról. A to-

vábbi lépések a következők lesznek. A Miniszterek Tanácsa az ún. SCA (Speciális Mezőgazdasági Bizottság) előkészítése alapján tárgyal ügyeket. Az SCA tagokkal kell felvenni minden országban a kapcsolatot és meg kell győzni őket a téma fontosságáról. A közös ügyet összefogó Mastrangelo úr brüsszeli „kijáró” szervezeteket, lobbistákat is megkeres ez ügyben. Április 22-én az AEH, az Európai Keltető Szövetség ülésén is napirenden lesz a téma. Az AEH elismert EU-s „kijáró” szervezet is egyben.

Április 22-23-án a Bizottság két igazgatósága az állatjóléti ügyekben elsősorban felelős DG SANCO és a DG AGRI állatjóléti Fórumot szervez Brüsszelben, melyen többen is részt vesznek a közös Memorandum aláíró szervezeteiből.

A Bolognai Egyetem is készített egy tanulmányt, mely szintén a mi álláspontunkat támasztja alá.

A tojtyúkok stressz hormonszintjének (kortikoszteron) alakulását vizsgáló alapos és ragyogó cseh tanulmány is készült, amely szerint a legkevésbé a hagyományos ketrecben éri stressz a tyúkokat, ennélfogva a termelés is itt a legjobb.

2008. április 8-án a FAUNA Egyesület tartott sajtótájékoztatót Budapesten, melyen a szövetség titkára is részt vett. Az állatvédők a ketreces tojás helyett a mélyalmos vásárlását propagálják. A szakmai érvekre igazából nem tudtak reagálni a sajtótájékoztatón. Egyébként különösebb visszhangja ennek nem volt a hazai sajtóban.

Láthatjuk tehát, hogy számos a tennivalónk, támadás minden oldalról, mintha összefogott volna a környezetünk, hogy felszámolja ezt az állattenyésztési ágazatot is.

Kérdés, hogy hagyjuk-e, kérdés, hogy meddig mehet még ez?

BTT ágazati adatok (2008. I-II. hó)

1. táblázat

Tenyésztés, szaporítás, árutermeelés (Hatching, and production)									
Faj – breed	Napos keltetés (hatching) 1000 db – 1000 pc 2008		Napos keltetés (hatching) 1000 db – 1000 pc 2007		Napos ár (day-old prices) Ft/db – HUF/pc 2008		Napos ár (day-old prices) Ft/db – HUF/pc 2007		
	Feb	Jan-Feb	Feb	Jan-Feb	Feb	Jan-Feb	Feb	Jan-Feb	Jan-Feb
brojler – broiler	12 158	23 190	11 186	22 201	86,5	83,4	69,8	69,9	
tojóhibrid – layer	569	916	601	1 068	160,9	167,4	156,8	157,4	
pulyka – turkey	814	1 788	850	1 874	380,0	380,0	338,0	338,0	
liba – goose									
hústípusú – meat type	2	8	2	2	–	–	–	–	
májtípusú – liver type	226	507	279	613	600,2	601,6	550,0	550,0	
kacsa – duck									
pekingi – broiler	937	1 954	973	1 728	123,6	123,7	102,0	102,0	
mulard – Mulard	289	565	142	242	4) 370,0	370,0	4) 380,0	380,0	
barbarie – Muscovy	35	68	57	96	4) 360,0	360,0	4) 320,0	320,0	

Faj – breed	Takarmányár (nevelőtáp) (feed price – grower) Ft/100 kg – HUF/1000 pc 2008		Takarmányár (nevelőtáp) (feed price – grower) Ft/100 kg – HUF/1000 pc 2007		Felvásárlási ár (purchase price) Ft/kg – HUF/kg LW 2008		Felvásárlási ár (purchase price) Ft/kg – HUF/kg LW 2007	
	Feb	Jan-Feb	Feb	Jan-Feb	Feb	Jan-Feb	Feb	Jan-Feb
brojler – broiler	8 513	8 486	5 808	5 508	225,9	225,6	179,0	179,3
tojóhibrid – layer	1) 6 600	6 600	4 800	4 800	2) 17,66	18,13	2) 14,86	14,64
pulyka – turkey	3) 8 190	8 020	5 370	5 290	317,6	318,1	251,6	252,0
liba – goose	7 728	7 728	4 783	4 783				
hústípusú – meat type					–	–	–	–
májtípusú – liver type					556,7	566,9	458,3	464,4
kacsa – duck	7 897	7 897	4 749	4 749				
pekingi – broiler					276,0	273,4	201,3	200,9
mulard – Mulard					473,4	468,9	401,8	403,0
barbarie – Muscovy					437,9	441,0	375,2	376,8

Megjegyzés – Remarks 1) takarmányár: tojtópát I. – feed price: layer mash (I) 2) tojás termelői ára (Ft/db) – table egg producer price (HUF/pc) 3) befejezőtáp – finisher 4) gácsér – drake
 Forrás: BTT – Source: Product Council

Baromfifelvásárlás, és -értékesítés				
Input and sales				
M. e.: tonna – Metric tons				
	2007.	2008. Jan-Feb	2007. Jan-Feb	08/07 %
csirke – brojler				
felvásárlás – purchase	217 476	37 617	33 653	111,8
értékesítés – sales				
belföld – home	139 985	24 828	21 952	113,1
export	14 922	2 601	3 006	86,5
tyúk-kakas – hen-cock				
felvásárlás – purchase	1 940	542	531	102,1
értékesítés – sales				
belföld – home	1 297	254	260	97,7
export	127	0	67	0,1
pulyka – turkey				
felvásárlás – purchase	125 993	22 239	19 825	112,6
értékesítés – sales				
belföld – home	37 399	6 431	6 084	105,7
export	32 153	5 568	4 516	123,3
liba – goose				
felvásárlás – purchase	34 822	3 224	4 175	77,2
értékesítés – sales				
belföld – home	7 257	935	925	101,1
export	11 995	528	823	64,2
kacsa – duck				
felvásárlás – purchase	57 994	7 286	7 380	98,7
értékesítés – sales				
belföld – home	15 378	1 565	1 645	95,1
export	19 804	2 504	1 544	162,2
baromfi összesen – Total				
felvásárlás – purchase	438 225	70 998	65 564	108,3
értékesítés – sales				
belföld – home	201 316	34 013	30 866	110,2
export	79 002	11 202	9 955	112,5
h. libamáj – goose liver (export)	1 318,5	176,5	137,2	128,7
h. kacsamáj – duck liver (export)	459,2	53,7	48,4	110,9

Megjegyzés – Remarks: Felvásárlás – Purchase: élő súly – live weight; Értékesítés – Sales: vágott súly – slaughtered weight.

Forrás: BTT – Source: Product Council

Baromfipiaci helyzetkép 2008. (11–12. hét)

Kivár a baromfipiac

A **csirke** a termelésnek megfelelően vezethető le, ez akár élénknek is mondható. A nagykereskedelmi árak stabilak, a termelőknek kifizetett árak enyhén emelkedtek. A mindenkori tárgyalások a hizlalók és a vágóüzemek között mindenestre a felvásárlási árak emelkedéséről szólnak. Ennek legfőbb oka a jól ismert takarmányár emelkedés.

A ZMP felmérései szerint a termelői árak változatlansága 2007-hez képest 1,5-2 centtel rontotta kg-ként a hizlalók ún. marginálisnak nevezett hasznát, ami lényegében kifejezi a **jövedelmi helyzetet**. Ezt a felvásárlási árból a takarmányár és a napocsibeár levonása után kapjuk meg. A

közleményben megjegyzik, hogy a felvásárlási árak kismértékű emelése csak igen kis javulást jelent, hiszen a fentiekben túlmenő, ugyancsak emelkedő munka-, energia- és szállítási költségeket nem veszi figyelembe ez a számítás.

A **pulykapiac** számára döntő kérdés, hogy a grillszezon a tervezett korai kezdete reális vagy csak feltételezés, ez nagyban függ az időjárástól.

Erre ugyanis a termékek kilisztásával fel is készültek a feldolgozók, ami önmagában nem jelent direkt hatást a forgalomra. A nagykereskedelmi árak kis mozgást mutatnak, ugyanígy a felvásárlási árak is csaknem változatlanok.

Árinformáció a baromfi termékekről (a termék 1 kg-jára)							
Termék	Artípus	Egyéb megj.	2008/12. hét		2008/11. hét		2007/12. hét
			euró	(Ft)*	euró	(Ft)*	euró
Németország							
Csirke	felv.	1500 g	0,88	(227)	0,87	(224)	0,76
	felv.	1700 g	0,86	(222)	0,85	(214)	0,73
Pulyka	felv.	8,5 kg	1,21	(312)	1,21	(312)	0,96
	felv.	18,5 kg	1,29	(333)	1,29	(333)	1,04
Csirke	nagyker.	850–1050 g	2,09	(539)	2,09	(539)	1,87
	nagyker.	1100 g	2,09	(539)	2,09	(539)	1,87
Csirke	fogy.	egész, fagy.	2,08	(536)	2,00	(516)	1,59
Mellfilé	fogy.	csirke, friss	7,21	(1859)	7,07	(1823)	6,66
	fogy.	pulyka, friss	7,07	(1823)	7,08	(1825)	6,04
	fogy.	csirkecomb, friss*	3,30	(851)	2,86	(737)	2,64
Hollandia							
Csirke	felv.	szds.	0,78	(200)	0,78	(200)	–
	felv.	integr.	0,88	(226)	0,88	(226)	–
	szabad	nagytestű	0,89	(222)	0,89	(222)	–
	szabad	kistestű	0,89	(222)	0,89	(222)	–

*MNB 2008. 04. 02-i hiv. devizaárfolyam szerint Forrás: ZMP Geflügel 2008/13.

A húsvét előtti németországi tojáspiac néhány jellemző áradata (2008. 11. hét)

ártípus	ártípus	M-súlyosztály		M-súlyosztály	
		EUR	HUF	EUR	HUF
Diszkont kp. raktárból	nagyker.	6,98/100	18,0/db	7,41/100	19,10/db
Márkázott ált. bolti forg.	nagyker.	9,10	23,90	9,79	18,40
Imp. ár külf. kínálótól	nagyker.	6,87	17,70	7,54	18,40
tartásmód sz. szárm.					
Ketreces	fogy.	1,08/10	27,80/db	(2007-ben 0,93 ill. 23,90)	
Mélyalmos	fogy.	1,43	36,90	(2007-ben 1,20 ill. 30,90)	
Szabadtartásos	fogy.	1,65	42,50	(2007-ben 1,48 ill. 38,20)	

Forrás: EWG/ZMP (2008. 03. 20.)

A **vágótyúkok** piacán mind a kínálat, mind a kereslet folyamatosan pozitívan alakul, tehát a piac kiegyensúlyozott. A hőmérséklet emelkedésével ez a tendencia várhatóan alábbhagy. A húsvét utáni időben máris csökkent a vágások száma.

Az étkezési tojás piacáról ezúttal nem tudunk elég friss árviszonyokról beszámolni, csupán a német piac néhány húsvét előtti állapotát tükröző adatokról. (I. Lentebb).

A tojáspiacot már ma és különösen a jövőben nagymértékben érintő **tartásrendszerek** németországi alakulásáról érdemes röviden áttekinteni a mai helyzetet az *EWG-Markt 2008/22-23. sz. közlése* alapján.

Németországban ma kereken 40 millió tojótyúkot tartanak számon.

A – még nagyrészt hagyományos – **ketreces** tartásban jelenleg 27 millió tyúk van, ami az 1997. évi 89,7 %-hoz képest már csak 67,6 %, tehát az állomány egyharmada. A hagyományos ketrecet 2009. évtől kívánják végleg betiltani. (ismeretes, hogy két ilyen tervezett határidőt már túlélték a német tojástermelők – a szerk.)

A **mélyalmos** rendszerben tartott tyúkok száma 6,8 millió, ami az 1887. évi 6,6 %-ról 17 %-ra nőtt.

A **szabadtartásos** tyúkállomány mai létszáma már eléri a 4,4 millió darabot, ehhez

hozzászámítható az ún. „ökológiai” tojás-termelésre tartott 1,8 millió tyúk, ami arányában összesen 15,4%.

A szabadtartásos tojóállomány aránya egyébként 1997. óta 3,7-ről 10,9 %-ra változott.

ÁLLATTARTÓ TELEPEK,
(BAROMFI ÓLAK, FEJÖHÁZAK, MAGTÁRAK: általános-, és TRAKTOROK, GÉPEK-BERENDZÉSEK: egyedi védelme) TOVÁBBA

**IRODÁK, RAKTÁRAK,
HÁZTARTÁSOK,
VENDÉGLÁTÓ EGYSÉGEK**

VEGYSZER-, MÉREGANYAG NÉLKÜLI
PATKÁNY, EGÉR, BOGÁR, PÓK, NYEST,
DENEVÉR stb.
MENTESÍTÉSE

**WEITECH
ULTRAHANGOS TECHNOLÓGIÁVAL**

A Weitech termékek (hálózatról, elemmel működő típusok) ultrahang hullámokat bocsátanak ki változó frekvencián, amely hanghullámokkal távol tartják a "kártevőket". Az ultrahang megzavarja, felborítja az állatok bioritmusát, idegrendszerét, és elhagyják a Weitech készülékekkel védett területet.

SERVICE UNIVERSAL KFT.
 1105 Budapest, Kelemen u. 25.
 Tel./Fax.: +36/1-262-6446, 06/20-329-5202
 www.suni-kft.hu, suni@mail.datanet.hu

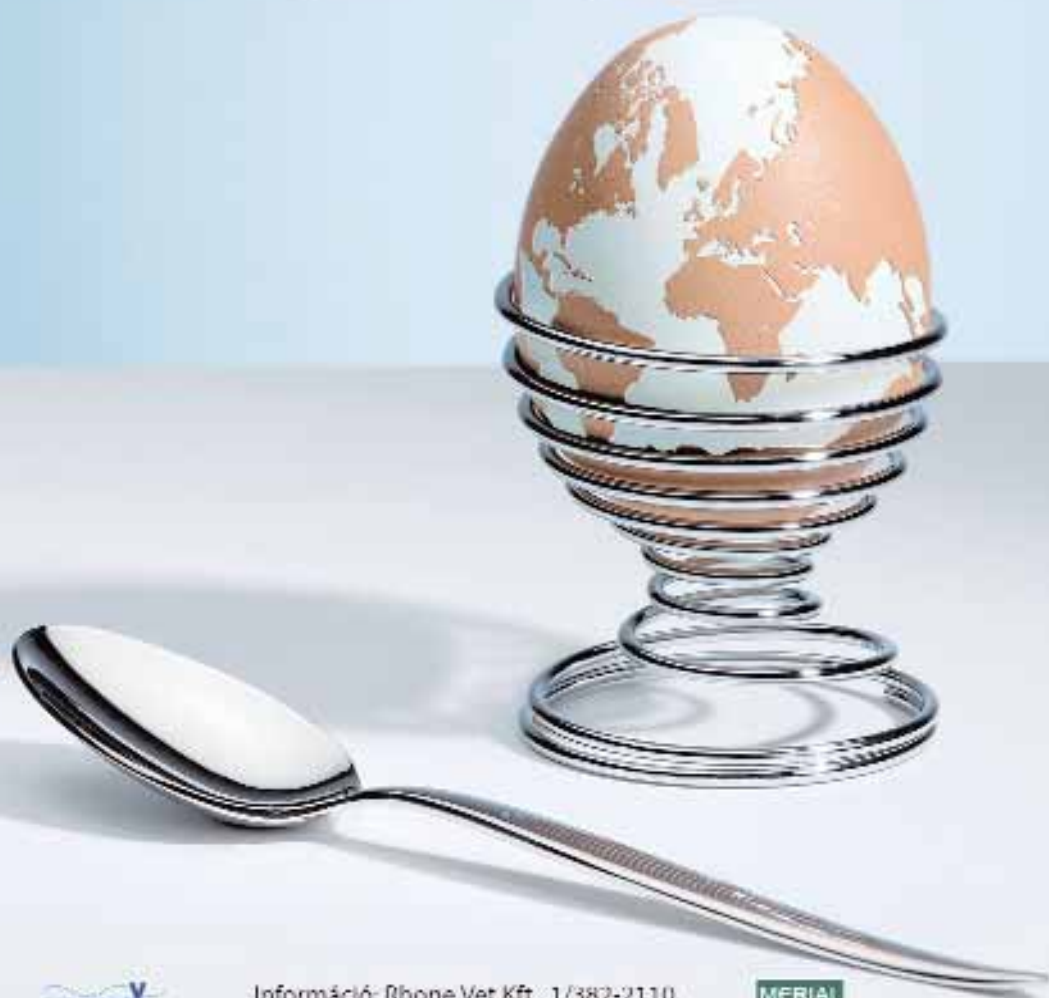
Milyen távlatokra képes a Merial
a világ baromfiágazatáért?

Gallimune[®] Se + St

szalmonellózis elleni vakcina

és a világ is biztonságosabb

S. enteritidis és S. typhimurium elleni
bivalens és magas immunogenitású vakcina

Információ: Rhone Vet Kft., 1/382-2110,
rhonevet@rhonevet.hu, www.rhonevet.hu

Nemzetközi gazdasági elemzés

Ukrajna gazdasága és baromfiszektora

Az elmúlt két évben Ukrajna gazdasága ismét erőteljesen növekedett. Ez három dologra volt visszavezethető, úgy mint a beruházások növekedésére, a kirobbanó fogyasztásra, nem utolsósorban a gyorsan növekvő külkereskedelemre. Mindenesetre ettől még a 2005. évben a kereskedelmi mérleg negatív volt, igaz hogy ezzel szemben az agrárkereskedelem egyre több felesleggel rendelkezve pozitív mérleget tudhat magáénak. 2001-től 2007-ig az értékben kifejezett agráréxport több mint meg-háromszorozódott. Egész export jövedelmének 13%-a már az agrár kereskedelmi körből származik. Most egy akut veszély fenyegeti a gazdasági fejlődést, ez pedig a magas infláció, amelyet jól kifejez, hogy az élelmiszerek ára múlt évben 23%-kal emelkedett.

Rövid általános gazdasági áttekintés

A gazdasági elemzők miután megállapították, hogy 7%-kal nőtt 2007-ben az ukrán GDP, azt jósolják, hogy ez ebben az évben is még 6% körül alakul. A beruházások 2006-ban kétszámjegyűben kifejezhető növekedést mutattak fel, és egy kirobbanó fogyasztás is kísérte ezt a folyamatot a belkereskedelemben. A múlt évben belépett Ukrajna a WTO-ba és tagja lett szabadkereskedelmi egyezményeknek, tagja lesz 2008-ban egy fontos kereskedelmi egyezmények, amely kooperációra vonatkozik. A további gazdasági fejlődés a külföldi tőke ez utáni intenzívebb beáramlása által fog tovább erősödni, és nem utolsósorban vonzó még az Ukrajnában jelenleg fennálló bérhelyzet is.

A népesség - amely 46,6 millió fő – fogyasztása az elmúlt öt évben megkétszereződött bérek következtében robbanásszerűen tudott nőni. Mind a hazai, mind az import termékek tekintetében 20-30% között volt a kereskedelmi forgalom növekedése ilyen értelemben.

Az infláció valóban egy súlyosan fenyegető folyamat. 2005-ben még 10,3% volt, azonban 2006-ban már 11,6, majd 2007-ben már majdnem 17%. Ezzel a FÁK országok közül a legmagasabb inflációjú országgá lépett elő. A múlt évben

ehhez nagyban hozzájárultak a jól ismert energia- és nyersanyag árak nagyfokú, nagymértékű emelkedései. Ezek kihatottak az élelmiszerekre, és 23%-os élelmiszer áremelkedés következett be emiatt. Amit a külkereskedelemtől röviden el lehet mondani az az, hogy 2000-ben 1,5 milliárd dollár volt az export értéke, amely 2007-re megnégyszereződött, vagyis 6 milliárd lett. Az import értéke ez idő alatt 1 milliárdról 4 milliárd dollárra nőtt. Az export termékek elsősorban a feldolgozott élelmiszerek, étolaj, olajos magvak, gabona, de tejtermék és állati termék is nagyban szerepel a listán. Az importban nagy tekintélyes helyet foglal el a hús és húskészítmények és más állati termékek.

Nem kitérve egyéb részletekre, még meg kell említeni az ukrán élelmiszeripar fejlődését, amely szintén ebben az időszakban kétszámjegyű százalékszám jellemezhető. Más európai országokhoz képest mindenesetre még elég alacsony maga a termelékenység, és az élelmiszer szabványokat Ukrajnában még nem tudják minden tekintetben teljesíteni. A belföldi és külföldi tőkével megvalósított beruházások elég nagy mértékben éppen az élelmiszeriparba áramlottak. Így pl. az italiparba, a dohányiparba, a növényolajok feldolgozásába és a tejiparba. A GDP-hez az ukrán élelmiszeripar mintegy 7%-kal já-

**Pihenjen a csendesen hullámzó
Duna partján, Ráckeven,
a Kék Duna Wellness Hotelben****!**

Aktuális ajánlataink

**Kényeztető Pillanatok (1 napos)
6000 Ft/fő**

Ebéd vagy gyertyafényes vacsora. Látvány- és úszómedence, pezsgőfürdő, merülőmedence, Kneipp-kúrák, szauna, tepidárium, gőzfürdő, sókamra, fitnesz- és kondicionálósarok, teabár

**Wellness Ízelítő (szombattól hétfőig)
33 000 Ft/fő**

3 nap, 2 éjszaka, félpanziós ellátással. 1 szolárium és 1 infrakabin

**Duna-parti Wellness Party (a hét bármely napján)
42 000 Ft/fő**

3 nap, 2 éjszaka, félpanziós ellátással. 2x fél óra testmasszázs, 1 arcmasszázs vagy manikűr, 1 szolárium, 1 infrakabin-használat

**Több mint wellness-hétvége
50 000 Ft/fő**

4 nap, 3 éjszaka, félpanziós ellátással, 2x fél óra testmasszázs, 1 arcmasszázs vagy manikűr, 1 szolárium, 1 infrakabin-használat

Wellness-szolgáltatásainkból

Látvány- és úszómedence • pezsgőfürdő • szauna • tepidárium
• Kneipp-kúrák • infrakabin • merülőmedence • teabár •
mágnesterápia • masszázások • szolárium • levendula relaxációs
szoba • chi-gép • csinigép • fitnesz- és kondicionálóterem

Kültéri wellness-szigetünk

Tematikus kertünkben minden korosztály megtalálja a megfelelő pihenést, kikapcsolódást, aktív szórakozást. Úszómedence, élménymedence 9-féle látványelemmel, sókamra, csendkert, relaxációs kert, gyermekjátsszótér, szabadidőkertrész, vízibár koktéllkülönlegességekkel várja vendégeinket. Télen-nyáron egyaránt kényeztetheti magát kültéri jakuzzink, sókamránk és gőzfürdők szolgáltatásaival.

További információ: 2300 Ráckeve, Dömsödi út 1/a
tel.: 06-24/523-230, fax: 06-24/523-250
www.wellnesshotel.hu
info@wellnesshotel.hu

rul hozzá. Komoly szerepet játszanak még a régebbiről fennmaradt volt „szocialista” nagyüzemek, amelyeknek komoly élelmiszeripari kapacitásuk is van, ez továbbra is működőképes. Az értéképítésben legnagyobb hányadot az italipar foglal el, ezután következik a tejipar és bizonyos mértékig a húsipar.

Ukrajna baromfiszektora

Ukrajna baromfihús piaca a nagyarányú kereslet következtében ugrásszerűen fejlődött. Elsősorban szintén a már említett nagyüzemek játszanak nagy szerepet. De az import is elég stabilan megvan évente. Mindenesetre politikai keretfeltételektől függő ez utóbbi.

A baromfihús piacának három részét lehet megkülönböztetni. Az egyik és a legnagyobb a nagyüzemek termelése, a másik az ún. önellátás, a házi és baromfiudvari tartásból, a harmadik természetesen az import. Az alábbi **táblázatban** található a baromfi szektorra jellemző legfőbb adatok.

A baromfihús termelésnek túlnyomó része csirkét jelent, csak néhány kisebb mértékben néhány kisebb üzemben van víziszárnyas tartás és valamelyes pulyka, egyelőre ez nem döntő mennyiség.

A baromfihús fogyasztás Ukrajnában öt év alatt szinte megkétszereződött. A csaknem 47 milliós lakosságot számítva az 1 főre jutó fogyasztás meghaladja a 15 kg-ot, ez 2007. évi adat. A baromfihúst a lakosság nagyon

kedvező hústermékeknek itéli és fogyasztja, és ehhez kapcsolódik, hogy maga a baromfihús feldolgozóipar is lényegesen hatékonyabb, mint a többi húсок feldolgozóipara.

Bár az ukrán baromfiiparnak elég nagy gondokkal kellett 2006. és 2007. években megküzdeni, mégsem mondható, hogy elsősorban a nagyüzemeknél ez komolyabb visszaesését okozta volna a termelésnek. Ide tartozik, hogy a baromfi influenza sem okozott kiemelkedő károkat. Mindazonáltal a fogyasztói árakat a lakosság baromfihús iránti kedvező megítélése ellenére emelni kellett, és emelt árakon kellett értékesíteni, hiszen az aszály miatt a szokottnál jóval kevesebb takarmány alapanyag termelt, és így a takarmányárak az ismert módon nagyban emelkedtek. Az államnak be is kellett avatkozni olyan értelemben, hogy a megszokott export utakat kissé akadályozta a vámpolitikájával, hogy a hazai takarmányellátás ne szenvedjen akkora hiányokat.

Az ún. piacra történő termelést természetesen az ukrán nagyüzemek végzik túlnyomó részben. Ezeknek a léte, strukturálása és termelése tovább koncentrálódik, és a négy legnagyobb vállalat a piaci termelésből 80-85%-a részesedik. A továbbfolytatódó hasonló folyamatok következtében létrejöttek olyan üzemek, mint pl. a piacvezető „Myrinivszki Kleboprodukt”, amely 160 ezer tonna baromfihúst állít elő egy évben. Ehhez rendelkezik még 170 millió évi tojásberakás kapacitású keltető üzemekkel, 400 hizláló istállóval és 1 vágó-

Ukrajna baromfiszektora					
Vágott súly (1000 t.)	2004	2005	2006	2007	2008*
Baromfihús-termelés	375	437	530	571	636
ebből nagyüzemek	208	289	372	460	540
Import	277	148	1580	150	–
Export	8	9	6	6	6
Fogyasztás	147,4	142,4	152,8	162,0	166,5
Tojástermelés (millió db)	11,955	13,000	13,190	14,234	n.a.

Forrás: ZMP, Ukr. Ált. Stat., USDA * - becslés n.a. - nincs adat

üzemmel, amelynek éves kapacitása 130 millió broiler vágásával jellemezhető. A takarmányellátás saját gabonával oldódik meg. Tömeg termékeként nagy mennyiségű fagyasztott terméket állít elő emellett, így nevezhető vertikális termelési láncnak is, amit ez a nagyüzem integrál.

A nagyinak mondható ukrán import meglehetősen függött az utóbbi években a politikai keretfeltételektől. Ez a parlament témája is volt szeptemberben, és eddig a baromfi termékeket egy ún. gazdasági külön zónán keresztül hozták be, amelyben a vámtarifák alacsonyabbak voltak. Ez a 2007. december 28-án ratifikált törvény szerint, így mint privilégium, a baromfiágazat számára megszűnt. 2007-ben az import nagy része 150 ezer tonna még ezen a zónán keresztül érkezett be. Fő beszállítók voltak az USA és Németország. Már 2005 óta megkísérelték és most sikerült igazából akadályozni az importot. 2008-ban Ukrajna WTO-ba való belépése ezt a problémát oldja ugyan, mert az importvámokat a baromfihúsról meglehetősen lenyomják majd ezek a körülmények. Valószínűleg nő az importőrök száma is belföldön, a baromfihús beszállítása mégsem fog megszűnni, persze attól függően, hogy az igények a belső hazai termelés következtében milyen mértékben csökkennek majd.

Megjegyezzük még, hogy az étkezési tojástermelési szektorba Magyarországnak, elsősorban Bábólnán keresztül óriási szerepe volt Ukrajnában, hiszen tojóhibrid állományokat és szülőpárokat nagyon nagy számban szállítottak ki már a 70-es évek végétől kezdve ebbe az országba. Jelenleg Ukrajnában 14 milliárdot meghaladó étkezési tojástermelés van, ami a lakosság számára vetítve 300 db körüli fogyasztást jelent 1 főre. A nyugat-európai tenyésztőcégek most Bábolna helyére és a korábban létesített üzemekbe nagyban betörnek és domináns beszállítókká váltak. Elmondható összességében, hogy a ba-

romfitenyésztés, szaporítás és áruterelés technológiája Ukrajnában egyre magasabb szintet fog elérni, és ezt természetesen alátámasztja a saját takarmány alapanyag-termelésnek az óriási lehetősége is. Így Ukrajna baromfitermelés szempontjából a legkorszerűbb és a vezető piaci országok közé léphet elő.

*(a ZMP Osteuropa 2008/2 nyomán
– Kállay B.)*

Rövid hírek más országokból

Ausztrália

– vita a szabad tartásos tojásról

Az ausztrál nemzeti lapokban fő soron jelennek meg a helyi baromfiipartól olyan vádak, kijelentik, amelyek állítják, hogy a szabad tartásos címen eladott tojások száma nagymértékben meghaladják azt a számot, amelyet a hatóságok által előírt feltételek között szabad tartásosnak nyilvánított tyúkok száma szerint egyáltalán termelhető. Az egyik riport pl. számszerűen is megemlíti, hogy akár 200 ezer ún. gyárból származónak látszó tojás kerül a gyanútlan fogyasztók keze ügyébe, másik oldalról ismerve azt a statisztikai adatot, hogy nem elegendő a szabad tartásos tyúk ehhez a mennyiségű tojáshoz. A fogyasztói ügyekkel foglalkozó jogászok most kérdezik, hogy vajon ki a felelős ezért a biztonságos igényű jelzésért, és akár a tengerentúli tapasztalatokra is alapozva lehet mondani, hogy itt próbálják a kereskedőkre hárítani ezt. Az ausztráliai tojásszövetséget azonban ennél nagyobb felelősség kell hogy terheljen, mert hiszen ő mutatta ki a statisztikai adatokat és adja ki az engedélyeket, amelyek garantálják a fogyasztók számára a tojás minőségét. Ugyanis a bejelentkezésnél regisztráltatni kell magukat azoknak a termelőknek már két év óta akik ilyen tojást akarnak bizonyítással ilyen tojást előál-

lítani. A fogyasztóknak egyébként bízni kellene a megfelelő szabványokkal előállított tojás márka jelölésében, de kétségtelen, hogy ellenőrizni is kellene az előírások végrehajtását.

Pakisztán – óriási tenyészeltető létesült

A bangladeshi elsőszámú nagyszülőfarm fog most főszerepet játszani abban, hogy csökkenjen a broiler szülőpárok iránti import kényszer, mégpedig legalább 20%-kal. Az Aqua Breeders Ltd., amellyel az új nagyszülő farmot létesítette Tentu-liában fog ezután szülőpárokat saját maga előállítani a pakisztáni baromfiszektor számára. A helyi kereskedelmi és iparkamara elnöke mondta el, hogy a kommersz iparszerű baromfival Pakisztánban a 60-as évek elején indultak el, és a fejlődés évente 15-20%-osra tehető. A baromfiipar a második legnagyobb Pakisztánban. 28 ezer baromfitelep van az országban, és mintegy 2,17 millió dollár megtakarítást fog jelenteni az importfüggőség ilyen arányú csökkentése.

Indonézia – PT Japfa

Egy PT *Japfa* nevű cég Indonéziában két új gyárat állít fel, amelynek összköltsége 11,3 millió USD dollár volt. A két gyár kapacitása összesen 260 ezer tonna évente baromfihúsban kifejezve. Ezzel a hazai baromfihús előállítását valamivel több mint 2 millió tonna fölé tudják növelni. A Japfa egyébként 7 baromfifeldolgozó üzemmel rendelkezik Jáván, Sumátrán és Sulawesin, de emellé kukoricafeldolgozó üzemeket is létesítenek.

Egyesült Királyság – a szektor dicsérete

Vállvereségszerű dicséret érte az Egyesült Királyság baromfiszektprát egy nemzetközi szakértő részéről, aki a Sropshire tartó-

mánybeli baromfitermelők szakmai tanácskozásán szólalt fel. Ő nem más, mint Matthias Mangels, aki a Lohmann Animal Health vakcinaforgalmazási vezetője Európában és kifejtette véleményét, miszerint az országba érkező import növekedése ellenére a brit baromfiipar a legnagyobb és a legjobb pillanatnyilag Európában. Dicsérő szavaiban elmondotta, hogy egy nemzetközi európai takarmány cég beszámoló cikkében a brit baromfiipart nagyon kiválóknak ítélik, főleg broiler farmjaikat tekintve olyan értelemben, hogy a 23 Európai Unió tag mellett Nagy-Britannia és Norvégia a legtisztább szalmonella szempontból, 0,0% a brit és 0,1% Norvégia pozitivitási mutatója. Ezen kívül SZE, vagyis szalmonella enteridist tekintve, tyfimóriumban pedig ebben az országban a legkisebb értékeket lehet megállapítani. Ez a termelés az ipar termelési struktúrájának és a professzionális szabványoknak köszönhető az iparon belül. Nagyon fontosnak tartja, hogy itt megvalósult a termékek részére egyik legfontosabb kulcsszó szerinti feltételek megvalósítása, ez pedig nem más, mint a nyomon követhetőség. A szupermarketekben külön kiemeli a címkézésnél ezeknek a hústermékeknek a márkázása alkalmával a csomagoláson ezt a tisztaságot és ezt a minőséget.

Dr. Kállay Béla

Vita a tartásrendszerekről

– az extenzív baromfinál realitás-e a jóléti fölény? –

Több tanulmány jelent meg az EU-ban az ún. „jólétbarát” rendszerekről. Ezekből az áttekintésekből korábban olyan következtetéseket vontak le, hogy a fogyasztók készek többet fizetni az ilyen rendszerben tartott állatoktól származó termékekért.

Mit jelent egyáltalán az a fogalom, hogy állatbarát? Mindenekelőtt azt lehet erről mondani, hogy az ilyen körülmények között tartott állatok nagyobb kényelemben élnek, kevesebbet szenvednek, több szabadsággal rendelkeznek és elégedettebbek. De vajon ez tényeken vagy előítéleteken alapszik? Az alábbi két példa – mindkettő az extenzív baromfi köréből – megmutatja, hogy vannak kétségek e rendszerek ilyen értelmű fölény iránt.

Extenzív rendszerek tojótyúkoknak

A 99/74/EC rendelet fektette le a minimum szabványok alapjait a tojótyúk tartására állatvédelmi szempontból. Ma már tudjuk, hogy a sorozatos szabályzások elvezettek a konvencionális ketrecek 2012-től érvényes teljes betiltásáig és ketreces tartás ettől kezdve csak az ún. „berendezett” ketrecekben megengedett, de mint ismeretes, a másik kiváltó forma az alternatív tartás (mélyalmos, volier stb.). A témakörben különböző értekezések jelentek meg:

- *LayWel projekt*: a tartásrendszerekre vonatkozó változtatások végrehajtása (EU)
- *Összehasonlító vizsgálat* a svéd előírások mint alap felhasználásával (az Egy. Kir. Mezőgazd. Fejlesztési és Tanácsadó Szolgálat (ADAS) irányításával)
- A jelenlegi tojótyúk tartási *rendszerek értékelése* (University of Bristol)

A tanulmányok megállapítják, hogy nem minden rendszer egyformán eredményez fölényt vagy hátrányt az állatjólét szempontjából. A ketreces állatok helyzetéről kialakult vélemény szerint azok nem megfelelő jólétben élnek, mivel csak korlátozott viselkedési „repertoire”-ban van részük. A direktívákat 2005-ben felülvizsgáló hatósági szervek a vizsgálatok után különböző kívánalmakat állítottak. Az egyik ilyen, hogy erőfeszítéseket kell tenni a mortalitás és a megbetegedések kockázatának csökkentésére és ezeket a rendszerekben alkalmazni kell.

A tojóállományok elhullásának alakulása

Az ADAS által végzett vizsgálatok 39 jól kezelt, csőr-kurtított állomány összehasonlítására irányult. A 16-70. élethéig tartó időszakban a szabadtartásban 14%-os volt az elhullási mutató. A 9 szabadtartásos állományból 3 elérte a 16 %-ot is. Az egyetlen, maximálisan elfogadható 3 %-os elhullást olyan állománnyal érték el, amelynél a svéd tartásrendszerekre vonatkozó előírásokat alkalmazták (ún. „berendezett” ketrecekben, ipari körülmények között). Ezeket az eredményeket, melyek részletesen az **1. táblázatban** láthatók, igen komolyan kell venni a célt tekintve, mivel a mortalitás az állatjólét fontos indikátora. További vizsgálatokat igényel, most már az okokra nézve a szabadtartásban elért, nagy szórású mutató, de kétségtelenül igen magas elhullási arány. Mindenesetre biztosra vehető, hogy a jelenség több tényezőre – tollcsípkedés, kannibalizmus, fertőzések, endoparaziták, lesoványodott állatok stb. - vezethető vissza.

A fent felsorolt tényezők közül több köthető a szabadban tartott állatoknak az

1. táblázat.

Elhullás alakulása különböző tartásrendszerekben	
Tartásrendszer	16-18 hétig elhullás %
Hagyományos kertec	4,2
„Berendezett” ketrec	3,0
Többszintes volier	4,5
Mélyalmos-rácsos (komp.)	5,8
Szabadtartásos	14,0

Forrás: PI 2008/3

épületből való napközbeni kijutásához. Ugyanis bármennyire furcsa, néhány állat fél elhagyni az épületet a kinti viszonyok feltételezett bizonytalansága miatt. De szerepet játszik itt az árnyék, a víz és a takarmány elérése is. A róka is ilyen faktor, különösen ott, ahol nemzeti tilalom van annak vadászatára. De 2010-től az Egys. Királyságban tiltani fogják a csőrkurítást is. Máshol, pl. Dániában végzett üzemi vizsgálatok szintén igen magas kieséseket (22% a teljes tojóév alatt) mutattak ki. A fenti vizsgálatok alapján felmerült a szabadtartás mint speciális állatjóléti kérdés, amiben annak létjogosultsága is szóba került. Az a felfogás kétségbe vonható, miszerint a tojótyúk leg-”állatbarátabb” tartása szabadtérben valósul meg.

Emlékeztetnek a tanulmányok a 30-as évek szinte kizárólagos szabadtartási rendszereire, amikor is általában 20% feletti elhullással dolgoztak. Leggyakoribb okok közé tartozott a *Pullorum* (tyúktífusz, fehérhasmenés), a meszes láb, kokci-diózis, férgek, tarajfagyás, begy-problémák és ragadozó-károk.

A legutóbbi kutatások a stressz állapotra nézve a szabadtartásos állatokban a ketrecekben tartottakéhoz hasonló hormon (*corticosteron*) szinteket mutattak ki.

Broilerek szabadtartása

A broilertermelés döntő mértékben intenzív körülmények között történik, de ma már

piaci érdeklődés van a szabadtartásos és az ún. organikus módon előállított csirkék iránt, amelyek többletköltségét a fogyasztók egy része kész az árban megfizetni, feltételezván, hogy ezek állatbarát életet éltek. Ezzel szemben azt találták, hogy az intenzív tartásban megismert állatjóléti problémák a szabadtartásban nagyobb arányban fordulnak elő. Ilyen a bőrgyulladásos (dermatitis) eredetű csüd és talpfekély (FPD=foot pad dermatitis).

Az EU legutóbb broilerekre kiadott tanácsi direktívája (2007/43/EC) általános rendelkezéseket tartalmaz a talpfekély kontrolljára és minimalizálására. Igen demonstratív és nagyarányú vizsgálatokat végeztek 2006-ban a bristoli egyetem irányításával 359 állománnyal 91 farmon a talpfekély előfordulására és emellett azon belül annak súlyosságára.

Az eredményeket a **2. táblázat** tartalmazza. A számok elképesztőek és azt bizonyítják, hogy igen komoly gondokkal áll szemben - főleg a nem intenzív – broilertartás, hiszen ezeknél az állatok egyharmada, illetve csaknem 100 %-a talpfekélyes lesz, aminek súlyossága is erősen negatív aspektusba helyezi ezeket a rendszereket.

A fentiek szerint tehát el kell fogadni, hogy a talpfekély fontos állatjóléti tényező, mert a sebek vélhetően fájdalmasak, a szöveteket traumás hatások érik, ami fokozódik is a sokszor durva talajfelületre lépés által. A dolgot viszont jól „elkendőzi” az a tény, hogy a csirke lábát a vágóüzemben eltávolítják, így a fogyasztó erről nem tud semmit.

2. táblázat.

A talpfekély gyakorisága és súlyossága broilereknél különböző tartási rendszerekben		
	gyakoriság	súlyosság
Standard intenzív	14,8	4
Szabadtartás	32,8	13
Organikus	98,1	89

Forrás: Univ. of Bristol (2006), Elson (2008)

Az értékelésnél érdemes a talpfekély okainak (alom állapota, minősége, itatók típusa, hőmérséklet, nedvesség, kor, állománysűrűség stb.) szabad tartásban súlyosbodását megérteni, mert a szabadban tartott állatok kisebb éjszakai épületekbe zsúfolódnak be, oda sokszor a kinti sarat behordják, végül a beteg állatok ki sem mennek.

Teljesen világos ezek után az a törekvés, hogy a broiler direktívákban (EU) minél előbb egyértelműen le kell fektetni a kontroll rendszerét, annak módját és bevezetni az erre kidolgozott akkreditációt.

Következtetések

1. Az állatjólét bemutatását a fogyasztók számára hangsúlyosan kell megoldani. Komoly erőfeszítéseket kell tenni az információ terén, hogy hogyan kapcsolódnak ők az állatjólét-állatvédelem területéhez, ezt az ipar és a politika frontvonalába kell helyezni. Ezen belül a tartalom tegye világossá, hogy a jóléti problémák sokkal súlyosabban jelentkeznek az extenzív tartási rendszerekben.
2. Tudomásul kell venni a példák alapján, hogy nem létezik kizárólagosan olyan rendszer, amely fölényben van a másikkal szemben, különösen ha annak kimondása csupán feltételezéseken alapszik. Az állat „szabadsága” és a viselkedési „repertoire” bővebb gyakorlásának a kockázata éppen az állat jólétét érintheti végeredményben legjobban.
3. Az állatjólét mint fogalom meghatározásához a tárgyalt tényezőket reálisan kell számításba venni.

(a P. Int.2008/3. nyomán: Kállay B.)

A NUPRO[®]
ELŐNYEI:

- Fokozza a bélcsatorna fejlődését
- Nem állati fehérje
- Magas fehérje tartalmú
- Fokozza az életteljesítményt

Alltech[®]
...származékaiban

NUPRO Hungary Kft.
1121 Budapest, Dorogi út 1.
NUPRO Hungary Kft. ügykezelő irodája
1121 Budapest, Dorogi út 1. (1420-7222)

Trófeák a nemzetközi állatorvosi konferenciákon
www.alltech.com | 001-309-1164
Csalja Sándor: 0036-800-0023
Békés Péter: 0036-40-5193

A Magyar Baromfi Terméktanács honlapja

Üdvözöljük a Baromfi Termék Tanács honlapján!

A magyar baromfi termékek iránti felhívásunk a világban is 100-tal meghaladja a Baromfi Termék Tanács, amely a baromfi termékek iránti érdeklődést növelni, és szabványokat, jogszabályokat, baromfi termékek iránti tudást, információkat, kérelmeket, kérdéseket, felhívásokat és tapasztalatokat oszt meg a baromfi termékek iránt.

A terméktanács feladatait az alábbi érdeklődési területek tekintetében végeztük: információ, közlés.

A terméktanács célja, hogy

- elősegítse a termékekkel, szolgáltatásokkal, és más termékekkel való kapcsolatfelvételt és a szabványok betartását.
- segítsen a termékek, szolgáltatások, és más termékek iránti érdeklődés növelésében.
- és a baromfi ágazat iránti érdeklődés növelésében együttes tevékenységben.

[A Magyar Baromfi Terméktanács iránti érdeklődés](#) [Szervezési és marketing](#) (100-1000)

[Baromfi Termék Tanács belső nyilatkozat](#) (2011.12.16)

2007.07.21.
Függelék: a magyar baromfi termékek iránti érdeklődés növeléséről

2007.05.22.
Hír: a magyar baromfi termékek iránti érdeklődés növeléséről

2007.07.21.
Hír: a magyar baromfi termékek iránti érdeklődés növeléséről

2007.12.21.
Hír: a magyar baromfi termékek iránti érdeklődés növeléséről

2007.12.21.
Hír: a magyar baromfi termékek iránti érdeklődés növeléséről

2007.12.21.
Hír: a magyar baromfi termékek iránti érdeklődés növeléséről

Hírök Magyarországi Európai Unió Külföldi Vásárló Magyar Baromfi Hírszolgálat Kapcsolat Jelentkezés

© Magyar Baromfi Terméktanács 2007

Funkcionális fehérjék hatása a brojlerok teljesítményére

A baromfityenyésztés az elmúlt évtizedek során óriási mértékben fejlődött. Ezzel szemben a táplálóanyag szükségletek nem tartottak megfelelően lépést a modern genetikák igényével.

Az eredmény a gyarapodási lemaradás: ez a gyarapodási lemaradás az állat genetikai képességei és az üzemi körülmények között jellemzően tapasztalható teljesítmény közötti különbséggel mérhető.

mány felvétele alacsony - így például a fiatal, nagy növekedési eréllyel rendelkező baromfikban.

A NuPro® segít áthidalni a kelés utáni gyarapodás lemaradást. Biztosítja a teljes hasznos élettartamra vetített növekedési teljesítmény, a nyereségesség javulását és csökkenti a termelés költségeit.

Purser és munkatársai által végzett telepi kísérletben a 2 % NuPro® ki-

	Kontroll	2% NuPro®	P-érték
1 napos testtömeg (g)	42,13	42,10	nsz
10 napos testtömeg (g)	224,4	236,9	<0.001
40 napos testtömeg (g)	2070	2160	<0.001

Kimutatták, hogy a NuPro® javítja a bélcsatorna morfológiáját, ami a táplálóanyag felszívódás javulását, és a növekedési erély általános javulását eredményezi. A NuPro® alkalmazása javítja az állatok teljesítményét, lehetővé téve számukra a jobb indulást. A NuPro®-val biztosított funkcionális táplálóanyagokra szükség van az olyan állatoknál, melyek szöveti gyarapodása gyors, emésztőkapacitása korlátozott és takar-

egészítéssel etetett brojlerok 10 napra 5%-kal, 40 napra 4%-kal voltak nagyobb testtömegűek, mint a kontroll csoportban lévő állatok.

A NuPro hozzáadása a prestarter takarmányához optimalizálja a táplálóanyag ellátást és csökkenti a gyarapodási lemaradást, lehetővé téve, hogy a brojlerok a valódi genetikai képességüket jobban megközelítő mértékben növekedjenek.

A Szaktudás Kiadó Ház kedvezményes könyvajánlata a Baromfi olvasóinak:

Dr. Bai Attila:	A biogáz	2990 Ft helyett 2400 Ft
Dr. Pongrácz László:	A ló tenyésztése és genetikája A mesterlovász könyve	2790 Ft helyett 2240 Ft 2490 Ft helyett 2000 Ft
Dr. Radics László:	Szántóföldi növénytermesztés Növénytermesztés határok nélkül (EU-konform növények termesztése) Ökológiai szemléletű állatiternék-előállítás	2980 Ft helyett 2390 Ft 1980 Ft helyett 1590 Ft 1980 Ft helyett 1590 Ft 3590 Ft helyett 2880 Ft
Seléndy Szabolcs:	Ökogazdák kézikönyve	2990 Ft helyett 2400 Ft
Dr. Nagy József:	A sárga- és görögdinnye	4999 Ft helyett 3999 Ft
Láng István-Csete László-Jolánkai Márton:	A globális klímaváltozás: hazai hatások és válaszok (A VAHAVA jelentés)	2950 Ft helyett 2360 Ft
Dr. Gere Tibor:	A baromfi viselkedése	3480 Ft helyett 2790 Ft
Kapronczai István:	Információs rendszerek a közös agrárpolitika szolgálatában	2490 Ft helyett 2000 Ft
Dr. Kárpáti László:	Európai uniós projektek pénzügyi menedzsmentje	2490 Ft helyett 1990 Ft
Dr. Fodor Lóránt:	Tőzsdei ismeretek mezőgazdasági vállalkozóknak	2490 Ft helyett 1990 Ft

Olvassa a SZAKTUDÁST!

SZAKTUDÁS KIADÓ HÁZ ZRT.
1106 Budapest, Jászberényi u. 55.
Tel./fax: 06-1/433-0476, e-mail: info@szaktudas.hu

REJTVÉNY

Tévedés			KLASZS- RÉSZ	NŐNYÓ- TÉRSZ.	PECEK NÉMET MOTOR- MUNKÁJA	ROVAVI TÁ- KAI MÁRKÁ- NEVE	BÉTRÓ, TÁRSKÖ- RÜL	NONY ÚJVIDÉK SZŰZES NEVE	FOGAK
A falusi orvos megérkezik a tanyára, hogy világba segítsen a család igazságát elcsúsztatni a gyerekekkel. – Vigyázhatnak jobban a háziorvosokkal – fordul a gazdához. – Amikor jöttem, majdnem hasam esem egy kacsiban. ... A vacsoráját megfőjt halk az estélyénél.			MIG- JELES						A
...			TERMÉLŐ SZÜZ NÉZET, RÖVIDÉN		GYERTYA ANYAG MISZ- CSERJE				
			RÓVAVI AGD EMEK TÖRZSE		ANADZ PÖRÖMÉS TÖRZS, KÖRÖZÉS			REKRE- RÖVIDÉN NEVE RACCSALÓ	
TURKOS BORDO NYELVI	JAPAN FOVÁRO- SAK	MINDEN ISMER- MEZŐ ETELKI, BECÉZVE		LUY SÓL- RÍZS RACCS MUSZILI, KÖRÖZÉS				BURGFA, EÖRYENŐ, ELŐADÓ, KÖRÖZÉS	
TAKILAS			BACONSZ. OSZTRÁK, MAGYAR, TÖRZS			ANADZ SZÍNÉSZ KEZDET LECSÉ			
MILK, MÁRKÁJA			KRÉM MAGYAR- SÓLYOS, RÖV.				ELETVOR, MAGYAR TÖRE		
... KÖR- NYOS, FIN TÁRSKÖR	JAPAN KÖRÖZÉS MÉK MAGYAR					TÜZEL MAGYAR AUTÓBUSZ MÁRKÁJA		REKRE- RÖVIDÉN KÖRÖZÉS	
		MFF MAGYAR MAGYAR MAGYAR				BUNDA FÉKETE MAGYAR LIBA			GRÁVIL RÖVIDÉN MAGYAR RÖVIDÉN
TULIUSZE REZETT KÖRÖZÉS NŐVÉNY			ALPINISTA MAGYAR MAGYAR						
		MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN	MAGYAR MAGYAR MAGYAR				ELLENŐR, MAGYAR MAGYAR		
AUSZTRÁL ERDŐ- NYELVI MEDVE			MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN		MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN				HEGYALJAI MAGYAR MAGYAR
MAGYAR MAGYAR MAGYAR					MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN				
		MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN				MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN			
ERESZ		MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN	MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN		MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN				MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN
NAGY LAKOMAI NYELVI MAGYAR			MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN		MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN		MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN		
			MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN				MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN		
MAGYAR MAGYAR MAGYAR			MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN				MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN		
		MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN							MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN
MAGYAR MAGYAR MAGYAR									
MAGYAR MAGYAR MAGYAR		MAGYAR MAGYAR RÖVIDÉN							
MAGYAR MAGYAR MAGYAR									
MAGYAR MAGYAR MAGYAR									
MAGYAR MAGYAR MAGYAR									
MAGYAR MAGYAR MAGYAR									
MAGYAR MAGYAR MAGYAR									

A megfejtést a Magyar Baromfi Szerkesztősége „REJTVÉNY”
1054 Budapest, Akadémia u. 1. címére kérjük beküldeni 2008. május 20-ig.

Új generációs vakcina a Marek betegség (MD) és a gumborói (IBD) betegség ellen

VAXXITEK[®]

HVT+IBD

... ÓRIÁSI ELŐRELÉPÉS A VAKCINÁZÁSBAN

In ovo vagy napos oltás -
teljes élethosszig tartó védelem

Legelő-ÚjÁllatgyógyászati Termék
Tervező és Gyártó

Információ: Rhone Vet Kft., 1/382-2110, www.rhonevet.hu

MERIAL

www.merial.com

Ökológiai szemlélet!

Laktiferm probiotikumok

Hatékony, olcsó, komplex probiotikus kiegészítők, melyek ma már alapját képezik a hatékony, gazdaságos állategészségügyi és tartási technológiáknak. Ésszerű alkalmazásukkal elérhető a gazdaságosabb körmegeelőzés és a jobb immunitással rendelkező állomány. **Az ipari takarmányok etetése mellett különösen fontos élettani szerepük van a bél normál emésztési funkciójának fenntartásában, így a jó felszívódás és a zavartalan anyagcsere révén a tápanyag és mikroelemek hasznosulásában.**

Javul a gyógyszerek felszívódása, Bio termékek előállításában is használatosak.

Laktiferm L-1, L+C, M, M+C termékek a körmegeelőzés és az élelmiszerbiztonsági törekvések bevált elemei.

Alkalmazható tenyész - és tojóállomány, broiler előállítás, hizlalás, intenzív hizlalás, tömés, egyéb kisállat, hobbiállat esetében.

Laktiferm Gél drop

Probiotikum - szárnyasok részére

Összetétel:

gélképző anyag, tejsavtermelő baktériumok vitaminok, szőlőcukor.

100 g koncentrátum 5 liter gélhez elegendő

Laktiferm Li-cc

korszerű itató rendszerekben is alkalmazható Laktiferm koncentrátum.

Probiotikus hatásán kívül elektrolitként és antioxidánsként biztosítja az ivóvíz kedvezőbb élettani hatását.

A Laktiferm Gél drop készítmény a broiler termelési integrációban olyan ponton is használható az egészségvédelmi láncban, ill. a fertőzési lánc megszakításában, ahol korábban nem volt alkalmazás technológiai megoldás. Ezzel a csibék egyszerre jutnak hozzá: **vízhez, vitaminhoz, probiotikumhoz és energiához.**

A természetes bélflóra stabilizálásával jó immun statust tart fenn, mely a stresszhatások (hő stressz, takarmány, gyógyszerelés, szállítás stb.) következményeit is csökkenti.

TERMÉSZETES HATÓANYAGÚ KÉSZÍTMÉNY

- Növeli a természetes immunitást, ellenálló képességet
- Megelőzi az emésztőrendszeri megbetegedéseket
- Helyreállítja a bélflórát gyógyszeres kezelés után
- Stresszhatások következményeit csökkenti
- Javítja az étvágyat, növeli az ellenálló képességet
- Laktiferm Li-cc korszerű itató rendszerekben is jól alkalmazható

Természetes Egészségvédelem!

medipharm 1222 Bp Temető u. 10. T/F : 2266061

www.medipharm.hu info@medipharm.hu